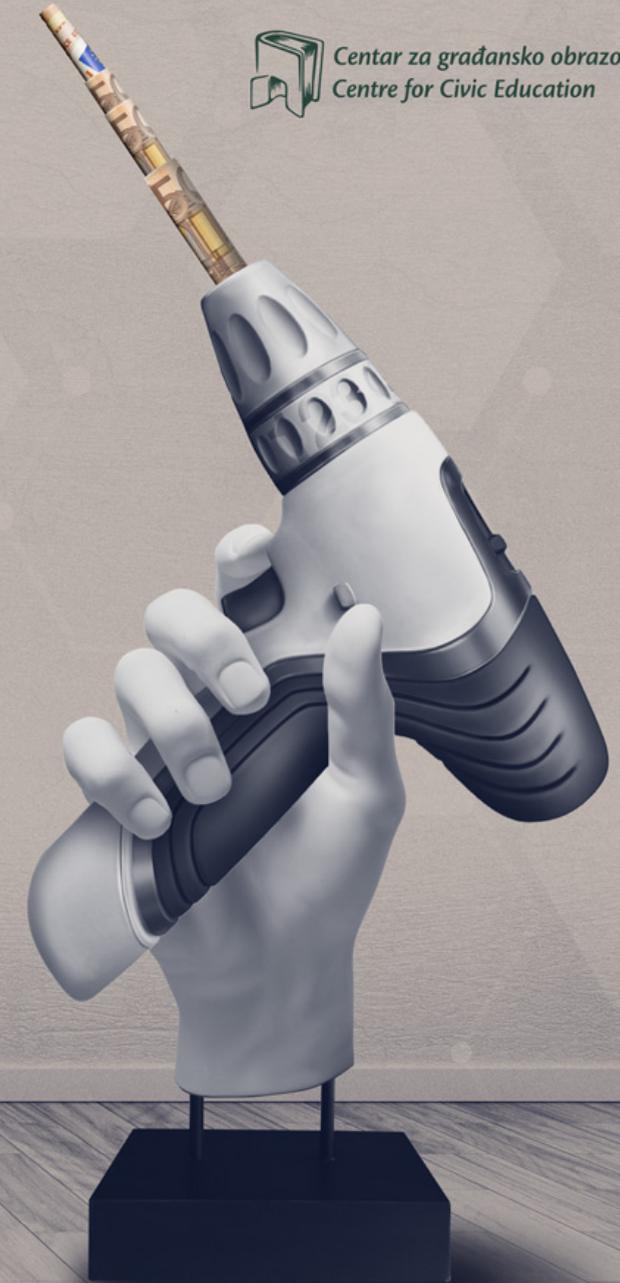


# Smjestimo korupciju u muzej

**ISTRAŽIVANJE JAVNOG  
MNJENJA O PERCEPCIJI  
KORUPCIJE U CRNOJ GORI**  
MART 2020.

 Centar za građansko obrazovanje  
Centre for Civic Education



# Metodologija istraživanja

**Realizacija:** Terensko istraživanje sprovedeno u periodu od 29.02 - 07.03.2020.

**Uzorački okvir:** Populacija Crne Gore 18+

**Veličina uzorka:** 1060 ispitanika

Troetajni slučajni reprezentativni stratifikovani uzorak

Jedinica prve etape: Teritorija biračkih mjesta

**Tip uzorka:** Jedinica druge etape: Domaćinstva (SRSWoR – slučajnim korakom)

Jedinica treće etape: Ispitanici u okviru domaćinstva (Kish tablice)

**Mjesta istraživanja:** 17 gradova u Crnoj Gori, 130 teritorija biračkih mjesta, gradske, prigradske i seoske životne sredine

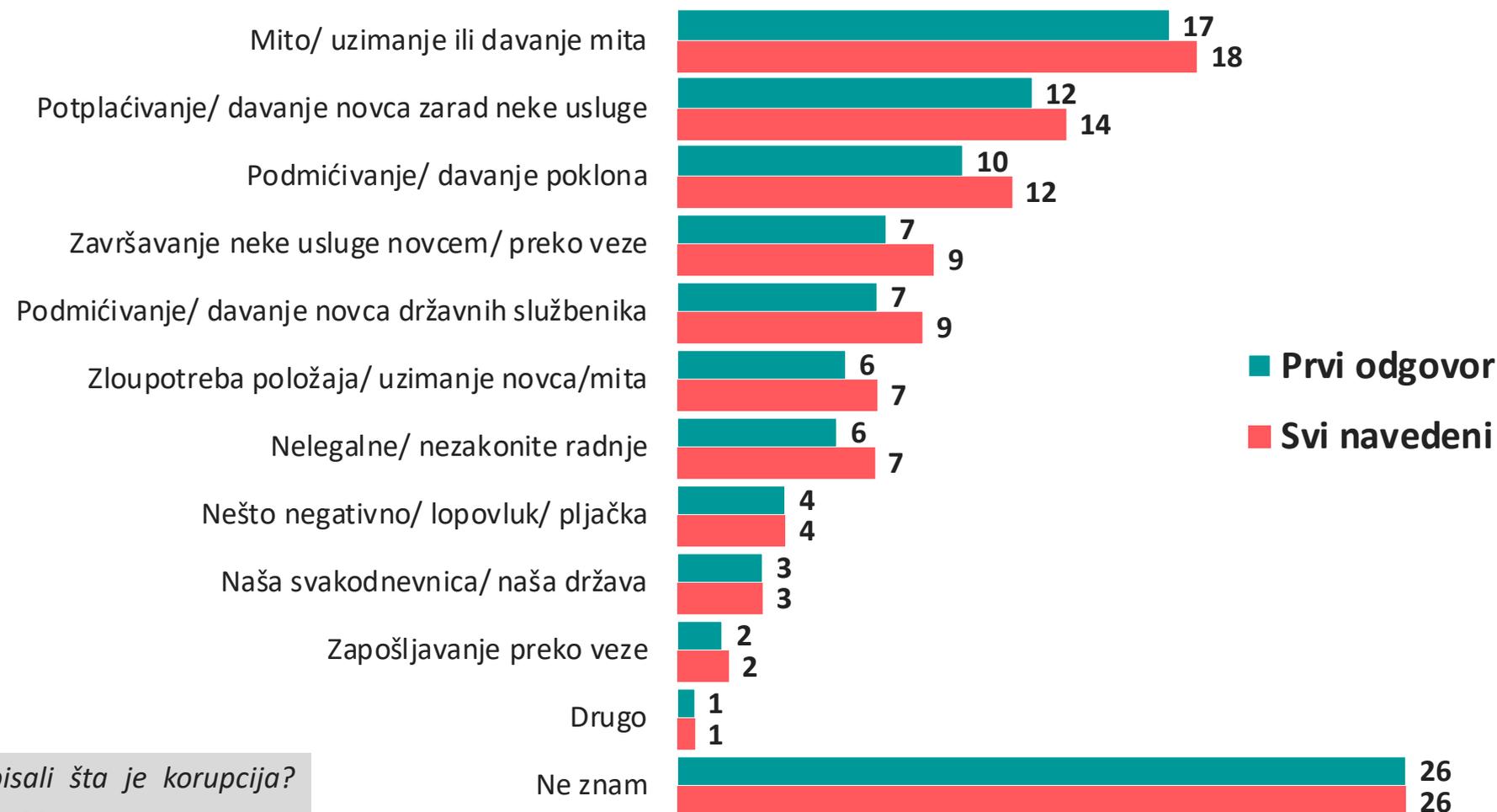
**Poststratifikacija:** Po polu, godinama i regionu

**Greška:**  
 $\pm 1.33\%$  za pojave sa incidencom od 5%  
 $\pm 2.64\%$  za pojave sa incidencom od 25%  
 $\pm 3.05\%$  za pojave sa incidencom od 50%  
(marginalna greška)



# Šta je korupcija

Korupcija se najčešće povezuje sa uzimanjem ili davanjem mita, novca ili poklona zarad neke usluge. Uz to, jedan dio građana/ki korupciju vidi kao zloupotrebu položaja, pljačku i zapošljavanje preko veze, a neki korupcijom opisuju i stanje u društvu. Ipak, svaki četvrti građanin/ka Crne Gore ne zna kako bi opisao korupciju.



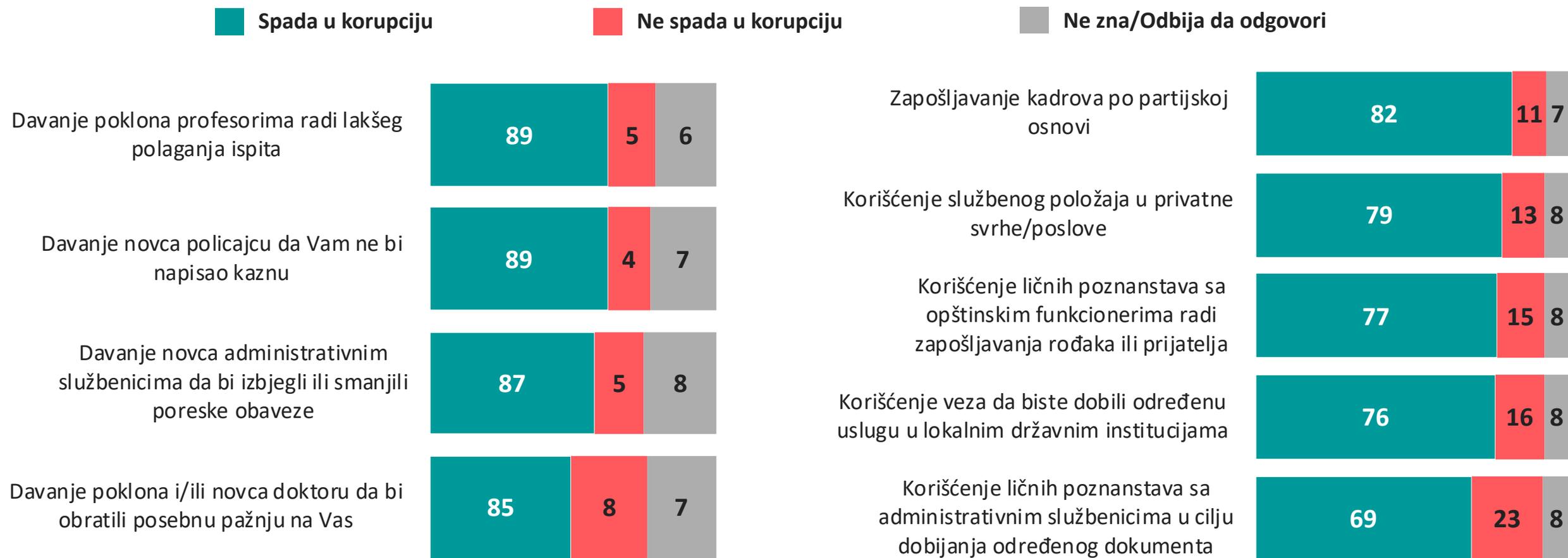
Kako biste svojim riječima opisali šta je korupcija?  
Molim vas za što detaljniji odgovor.

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Šta spada u korupciju

Građani/ke Crne Gore uglavnom prepoznaju različite vidove korupcije. Kao koruptivnu praksu, najveći broj građana/ki prepoznaje podmićivanje profesora i policajaca, a najmanje prepoznatljiv vid korupcije odnosi se na korišćenje poznanstava radi dobijanja određenog dokumenta.



Po Vašem mišljenju, šta od sljedećeg spada u korupciju, a šta ne?

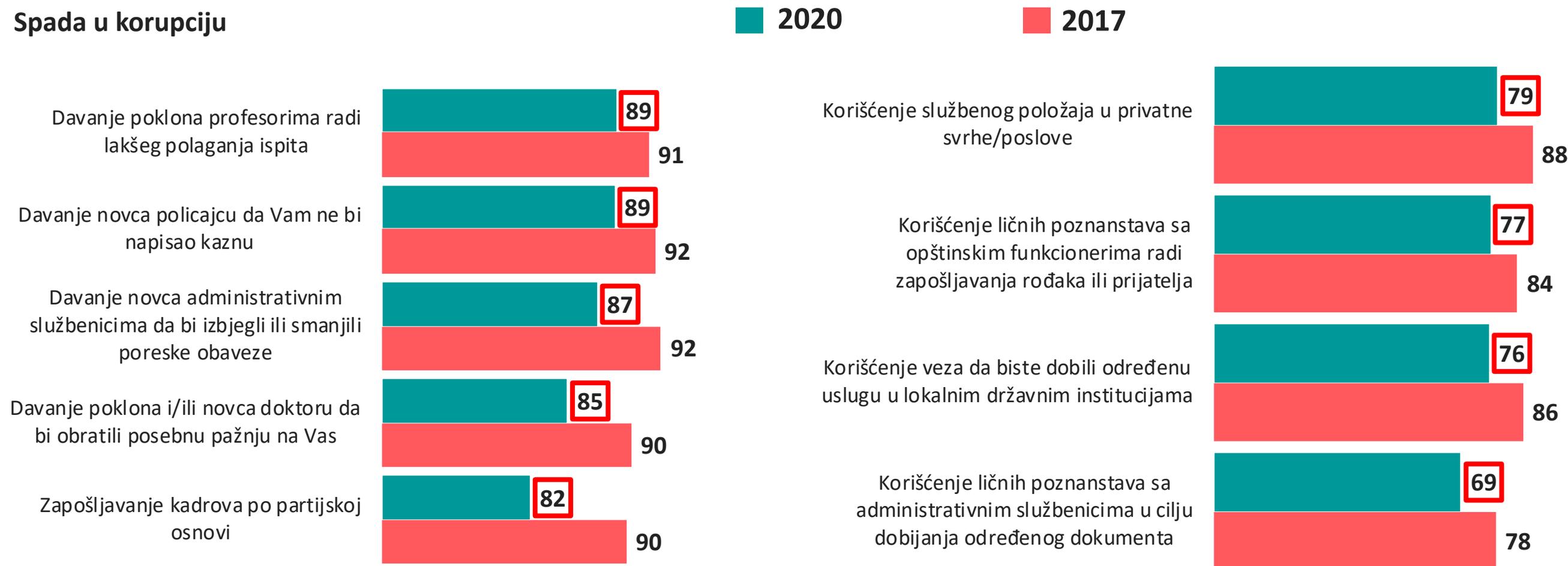
Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Šta spada u korupciju

Ipak, u poređenju sa stavovima javnog mnjenja od prije tri godine, primjetan je slabiji stepen prepoznavanja svih ponuđenih vidova korupcije.

## Spada u korupciju



Po Vašem mišljenju, šta od sljedećeg spada u korupciju, a šta ne?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

Statistički značajno manje u odnosu na 2017.

Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Tvrdnje o korupciji

Tri četvrtine građana/ki smatra da je korupcija dio svakodnevnice, a da bi to moglo da se promijeni ulaskom u Evropsku uniju, kao i povećanjem plata službenicima, smatra gotovo svaki drugi građanin/ka. Sedam od deset građana/ki smatra da su za mito podjednako odgovorne obje strane, a trećina u pojedinim slučajevima opravdava korupciju.

■ Uopšte se ne slažem

■ Donekle se ne slažem

■ Donekle se slažem

■ U potpunosti se slažem



U kojoj mjeri se slažete sa navedenim tvrdnjama?

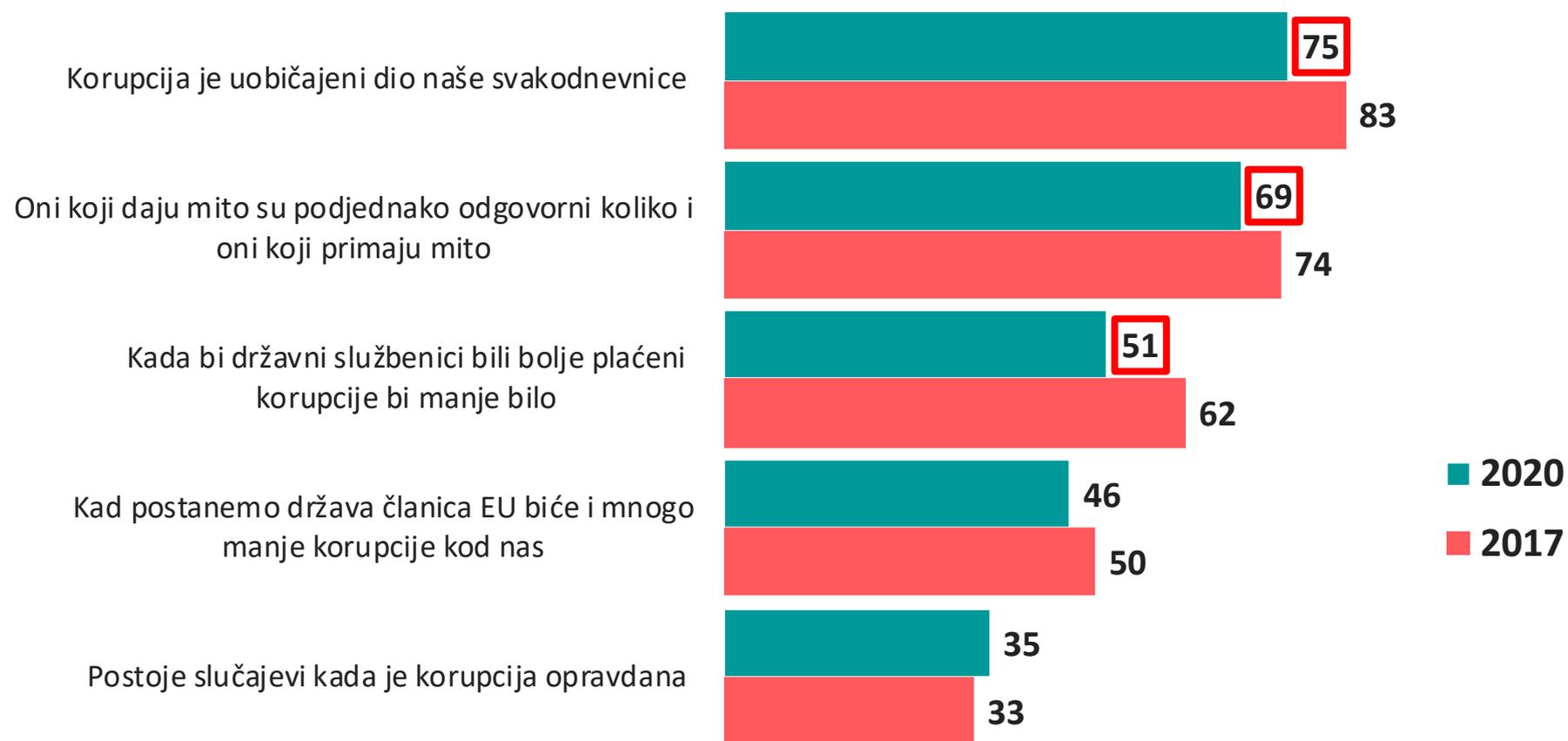
Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Tvrdnje o korupciji

Percipiranje korupcije kao dio svakodnevnice, adresiranje odgovornosti za mito na obje uključene strane i stav da bolje plate dovode do manje korupcije, su rašireni u manjoj mjeri nego prije tri godine.

## Slažem se (3+4)



U kojoj mjeri se slažete sa navedenim tvrdnjama?

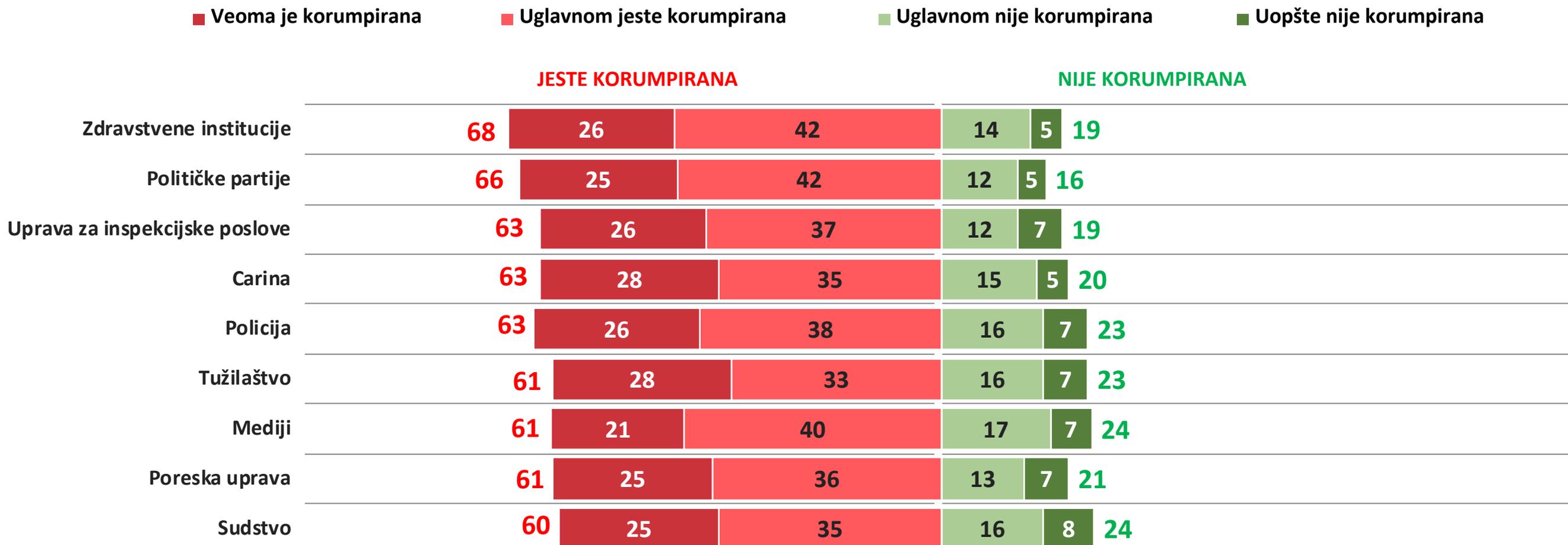
Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

Statistički značajno manje u odnosu na 2017.  
Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Percepcija koruptivnosti institucija

Sudeći po percepciji građana/ki, korupcija je najprisutnija u zdravstvu i političkim partijama.



Koliko je po Vašem mišljenju svaka od sljedećih institucija u Crnoj Gori korumpirana?

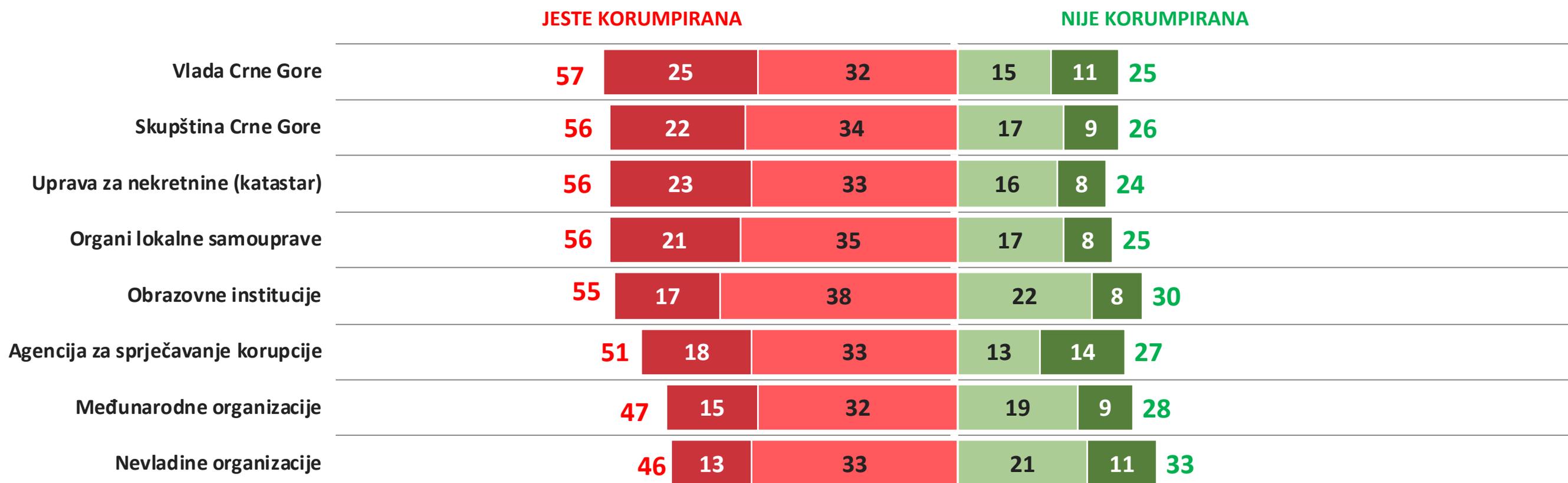
Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Percepcija koruptivnosti institucija

Dok najmanji broj građana koruptivnim smatra međunarodne organizacije i nevladin sektor.

■ Veoma je korumpirana    ■ Uglavnom jeste korumpirana    ■ Uglavnom nije korumpirana    ■ Uopšte nije korumpirana



Koliko je po Vašem mišljenju svaka od sljedećih institucija u Crnoj Gori korumpirana?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

Ipsos Public Affairs

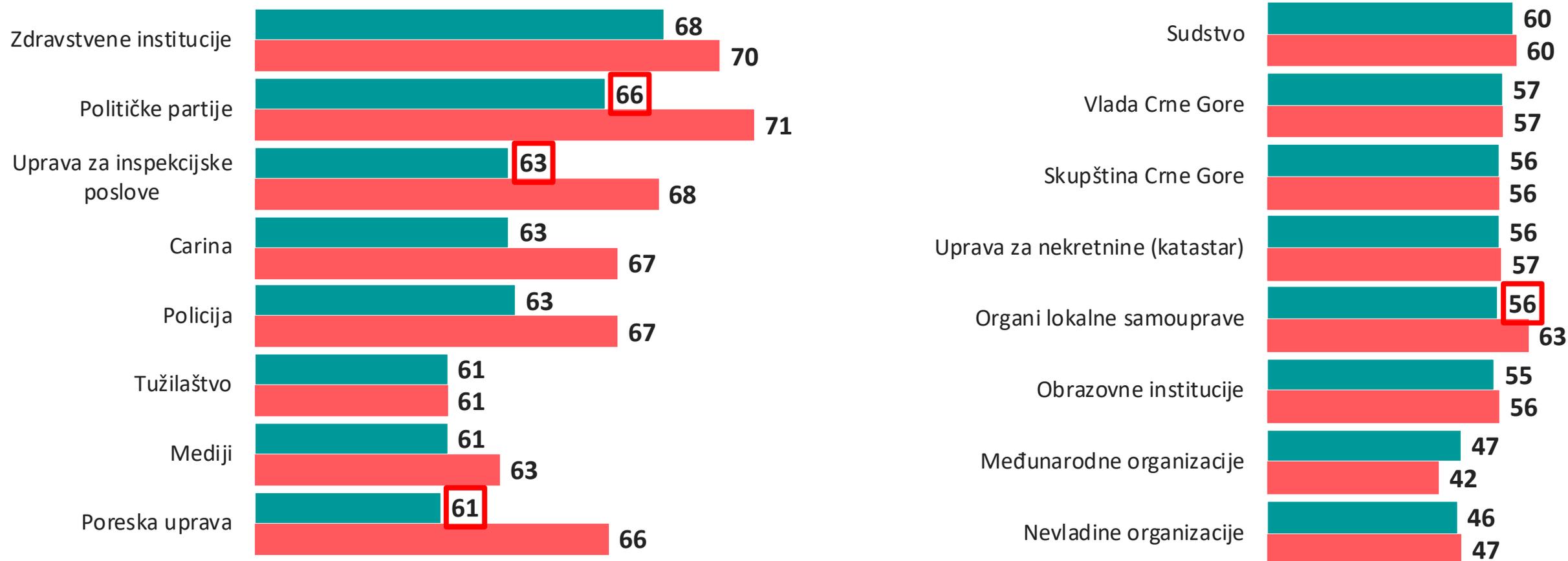


# Percepcija koruptivnosti institucija

U odnosu na period od prije tri godine, nešto bolje rezultate pokazuju političke partije, Uprava za inspekcijske poslove, Poreska uprava i organi lokalne samouprave.

## Jeste korumpirana

2020 2017



Koliko je po Vašem mišljenju svaka od sljedećih institucija u Crnoj Gori korumpirana?

Baza: Ukupna ciljna populacija

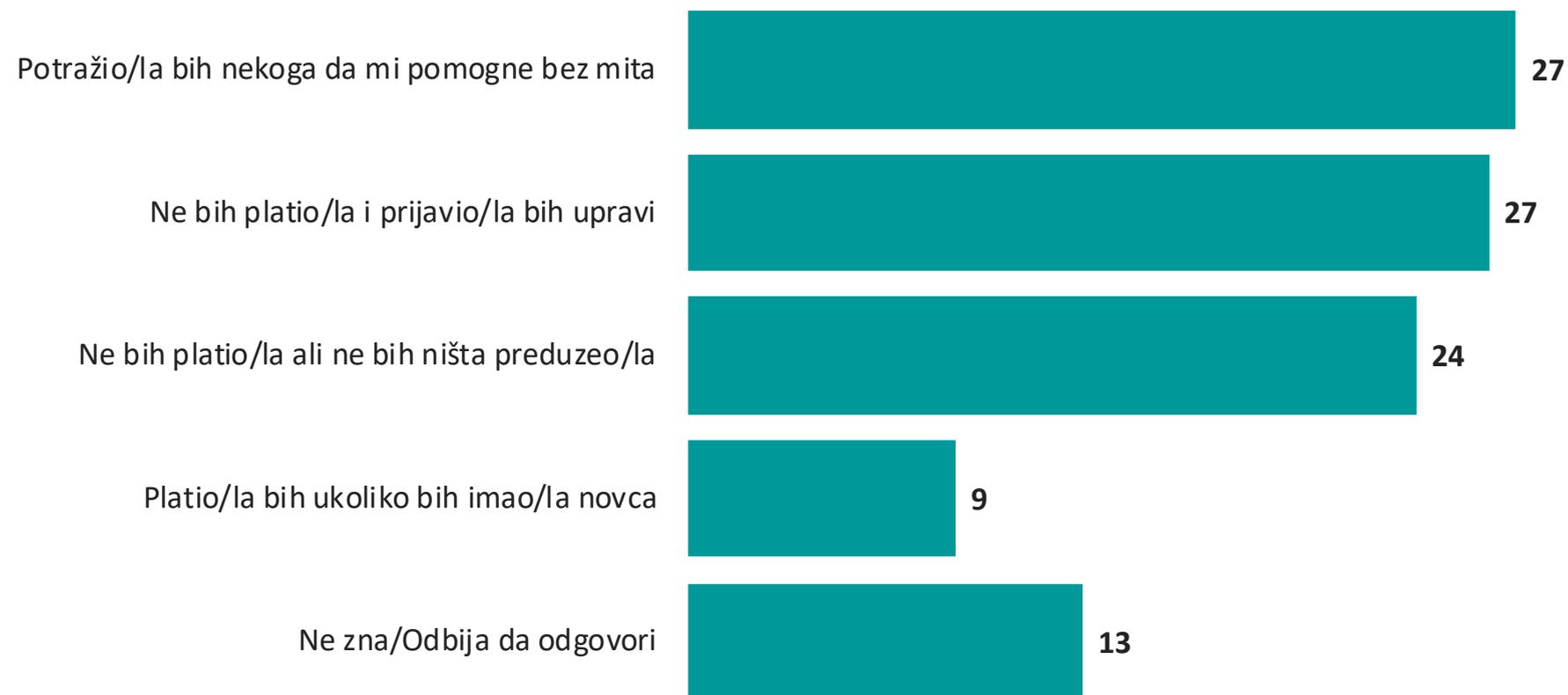
Podaci su u %

Statistički značajno manje u odnosu na 2017.

Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Odgovor na traženje mita

Gotovo svaki deseti građanin/ka bi bio spreman da plati ukoliko bi neko iz državnih institucija tražio mito, dok četvrtina građana navodi da bi slučaj prijavili upravi.



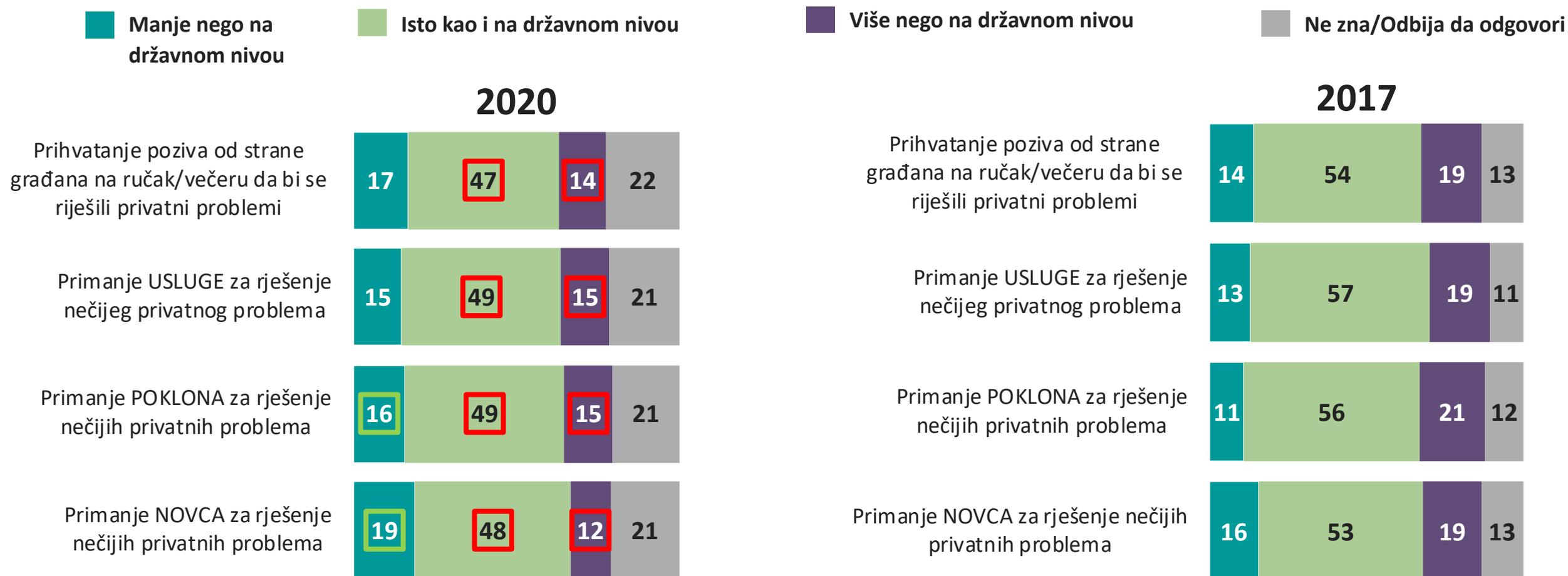
*Ukoliko bi Vama lično neko TRAŽIO mito iz bilo koje od prethodno navedene državne institucije, šta biste uradili?*

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Lokalni u odnosu na državni nivo

Građani/ke uglavnom smatraju da se primanje mita na lokalnom i državnom nivou odvija u jednakoj mjeri. U odnosu na period od prije tri godine, korupcija na lokalnom nivou se prepoznaje u značajno manjoj mjeri.



U kojoj mjeri smatrate da su sljedeći postupci prisutni na lokalnom nivou (npr. u školama, bolnicama, među policajcima..) u odnosu na državni nivo?

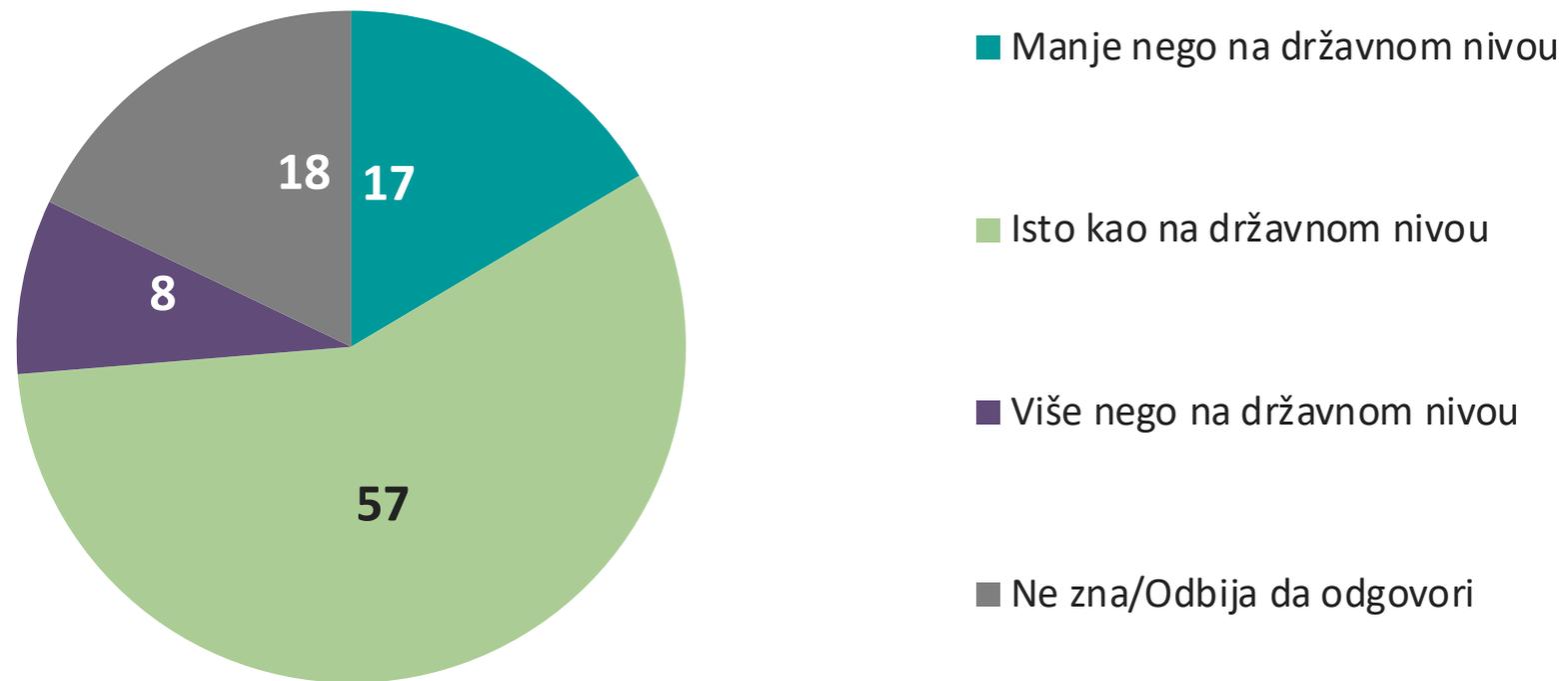
Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

  Statistički značajno manje u odnosu na 2017.  
  Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Partijske veze na lokalnom i državnom nivou

Kada je o partijskim vezama riječ, skoro 60% građana/ki smatra da nema razlike između lokalnog i državnog nivoa, ali je veći broj građana/ki koji smatraju da se partijske veze više koriste na državnom nego na lokalnom nivou.



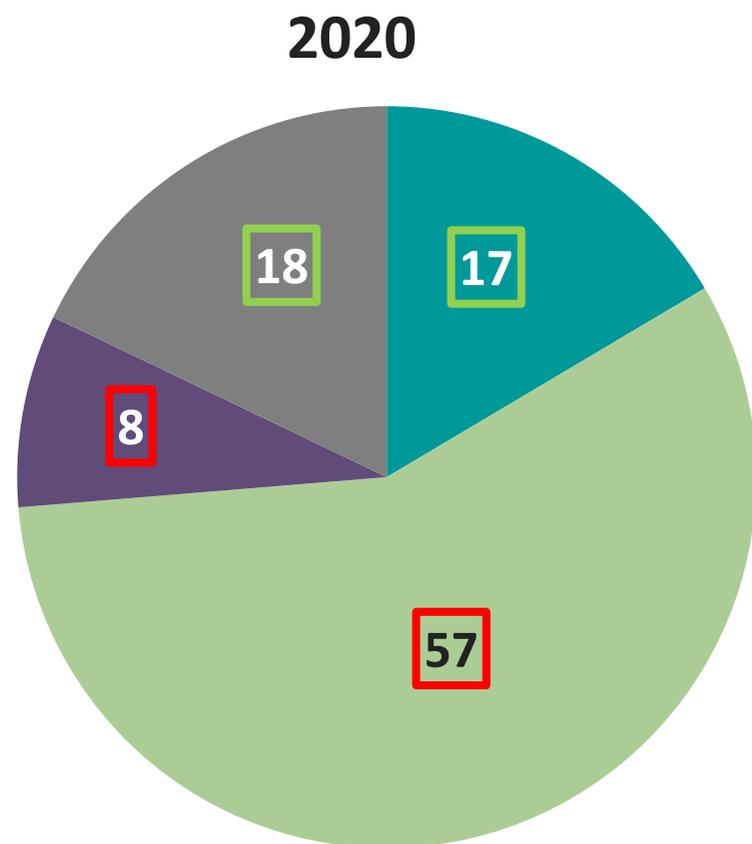
*A šta biste rekli da li je rješavanje problema zahvaljujući partijskim vezama u većoj mjeri prisutno na lokalnom nivou nego na državnom nivou?*

Baza: Ukupna ciljna populacija

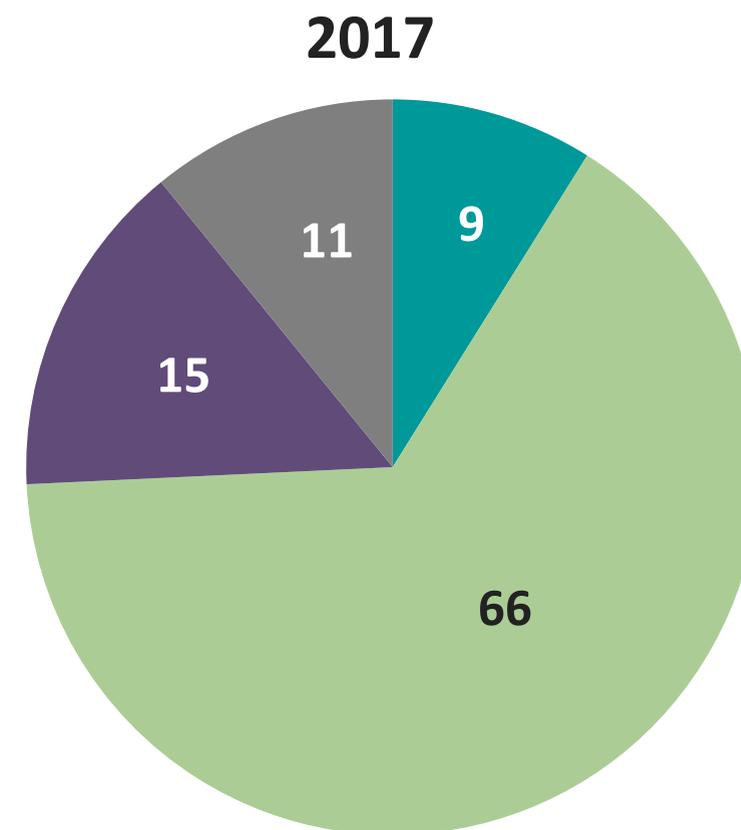
Podaci su u %

# Partijske veze na lokalnom i državnom nivou

U poređenju sa prethodnim talasom, znatno veći broj građana/ki smatra da se partijske veze više koriste na državnom nego na lokalnom nivou, dok je manji udio onih koji misle suprotno, kao i onih koji navode da zapravo nema razlike.



- Manje nego na državnom nivou
- Isto kao na državnom nivou
- Više nego na državnom nivou
- Ne zna/Odbija da odgovori



A šta biste rekli da li je rješavanje problema zahvaljujući partijskim vezama u većoj mjeri prisutno na lokalnom nivou nego na državnom nivou?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

- Stastistički značajno manje u odnosu na 2017.
- Stastistički značajno više u odnosu na 2017.

# Učestalost koruptivnih praksi

Više od dve petine građana/ki navodi da ne zna ni za jedan slučaj mita u svojoj okolini. Nasprot tome, za jedan slučaj davanja novca službeniku zna 18% građana, dok za više ovakvih slučajeva zna 23%. U odnosu na prethodni talas, manji broj ispitanika zna za više slučajeva podmićivanja službenika, ali istovremeno, veći broj njih ostaje bez odgovora.

■ Ne, ne znam ni za jedan takav slučaj     
 ■ Da, jednom     
 ■ Da, više puta     
 ■ Odbija da odgovori

## 2020

Davanja novca nekom službeniku radi rješavanja privatnog problema



Davanja poklona nekom službeniku radi rješavanja privatnog problema

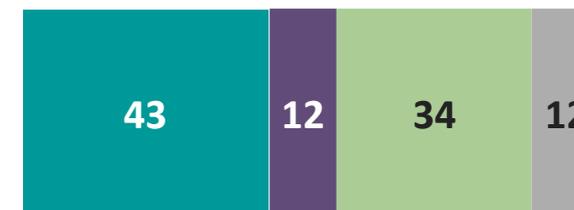


Činjenja usluge nekom službeniku radi rješavanja privatnog problema



## 2017

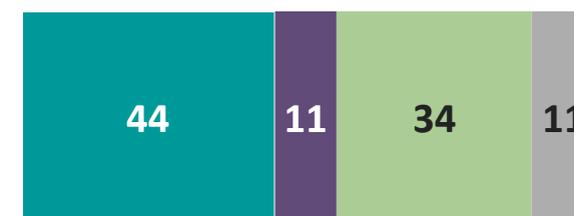
Davanja novca nekom službeniku radi rješavanja privatnog problema



Davanja poklona nekom službeniku radi rješavanja privatnog problema



Činjenja usluge nekom službeniku radi rješavanja privatnog problema



Da li poznajete ili ste čuli u Vašoj okolini/mjestu za slučaj:

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

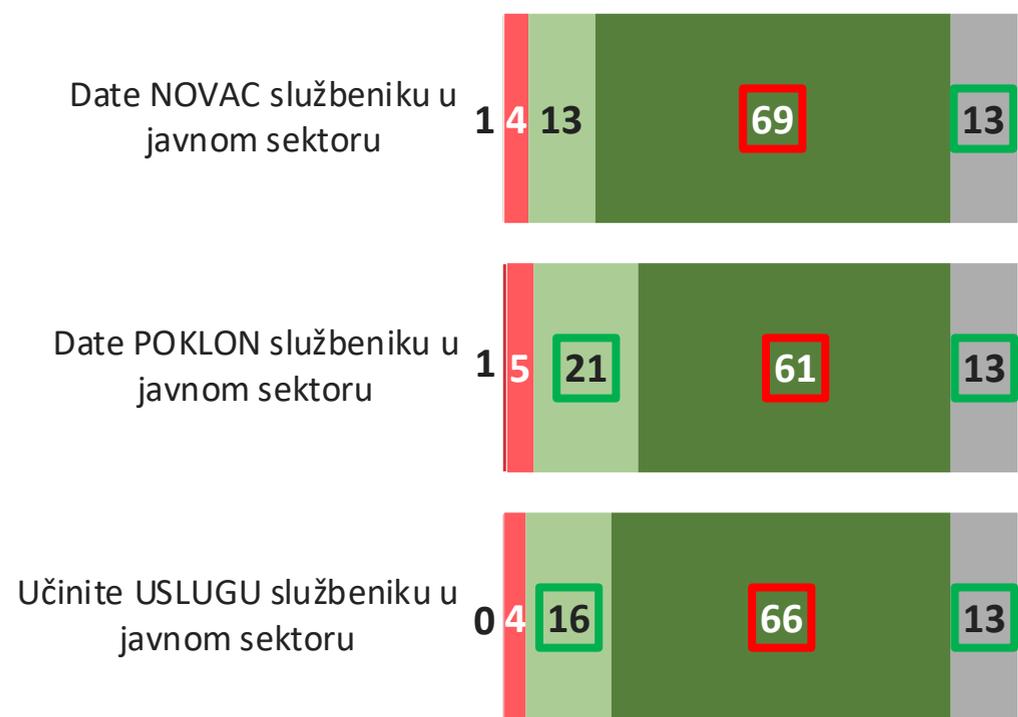
Statistički značajno manje u odnosu na 2017.
   
 Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Učestalost koruptivnih praksi

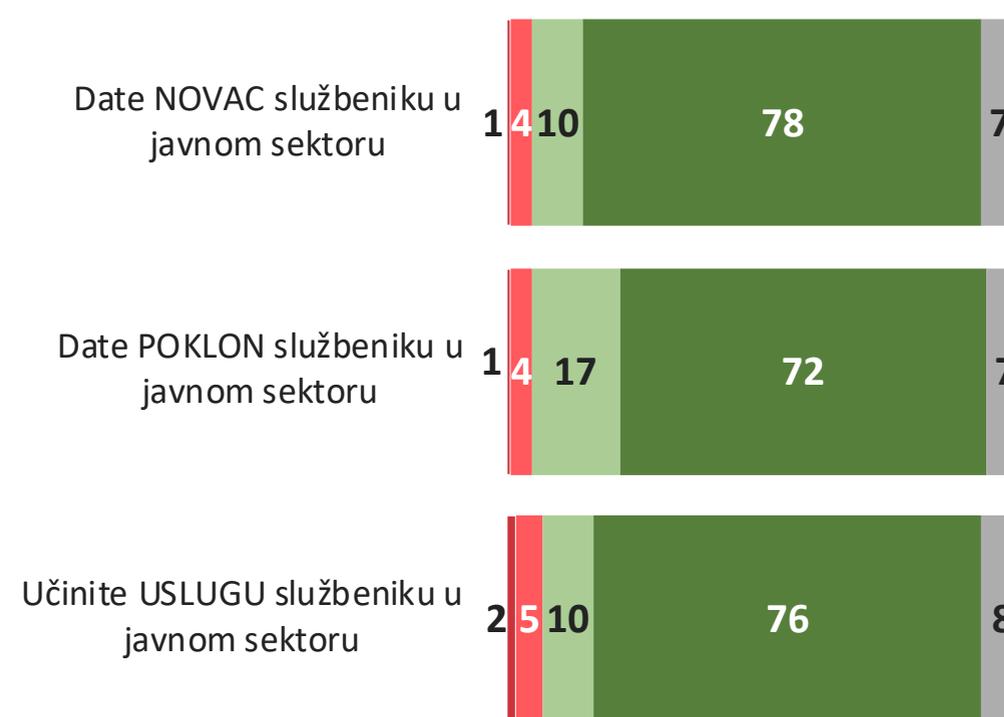
Većina građana/ki navodi da u protekloj godini nije bilo slučajeva u kojima su morali da daju novac, poklon ili učine uslugu službeniku u javnom sektoru. Međutim, udio ovih građana/ki je značajno manji nego prije tri godine, dok je udio onih koji su u rijetkim slučajevima bili prinuđeni da daju poklon ili učine uslugu porastao.

■ U svim slučajevima    ■ U većini slučajeva    ■ U rijetkim slučajevima    ■ Ni u jednom slučaju    ■ Odbija da odgovori

2020



2017



Kad god ste kontaktirali službenike u javnom sektoru u protekloj godini, koliko često ste morali da:

Baza: Ukupna ciljna populacija

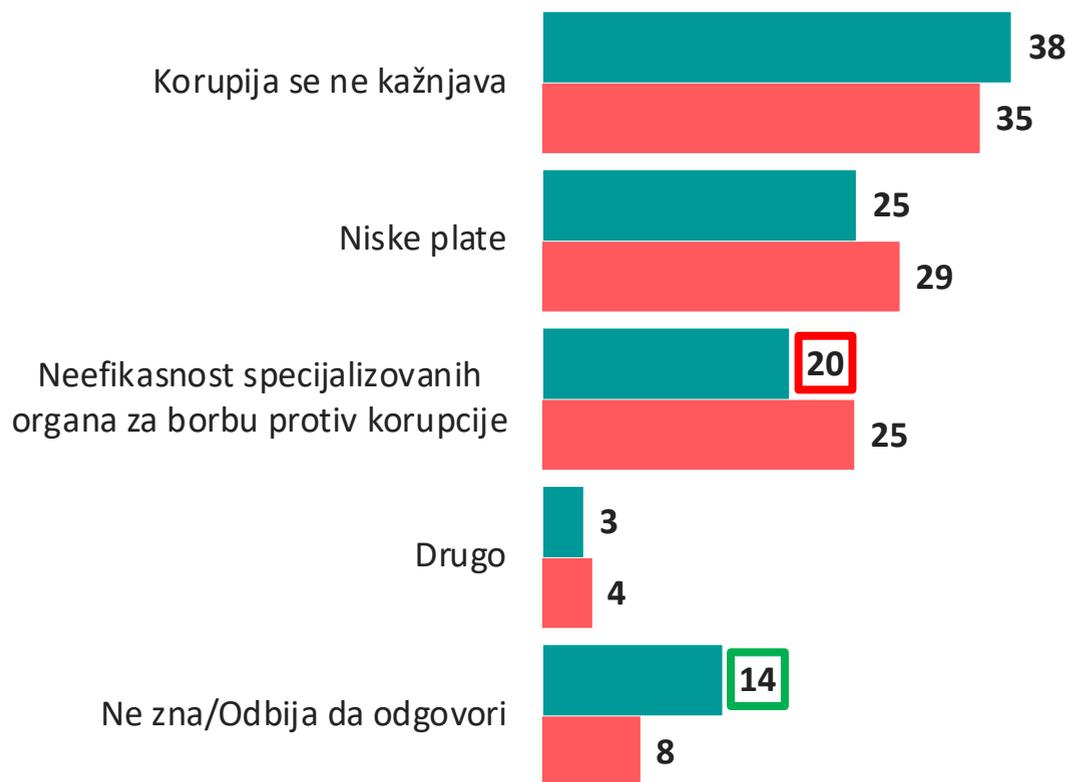
Podaci su u %

□ Stastistički značajno manje u odnosu na 2017.  
 □ Stastistički značajno više u odnosu na 2017.

# Razlozi primanja mita

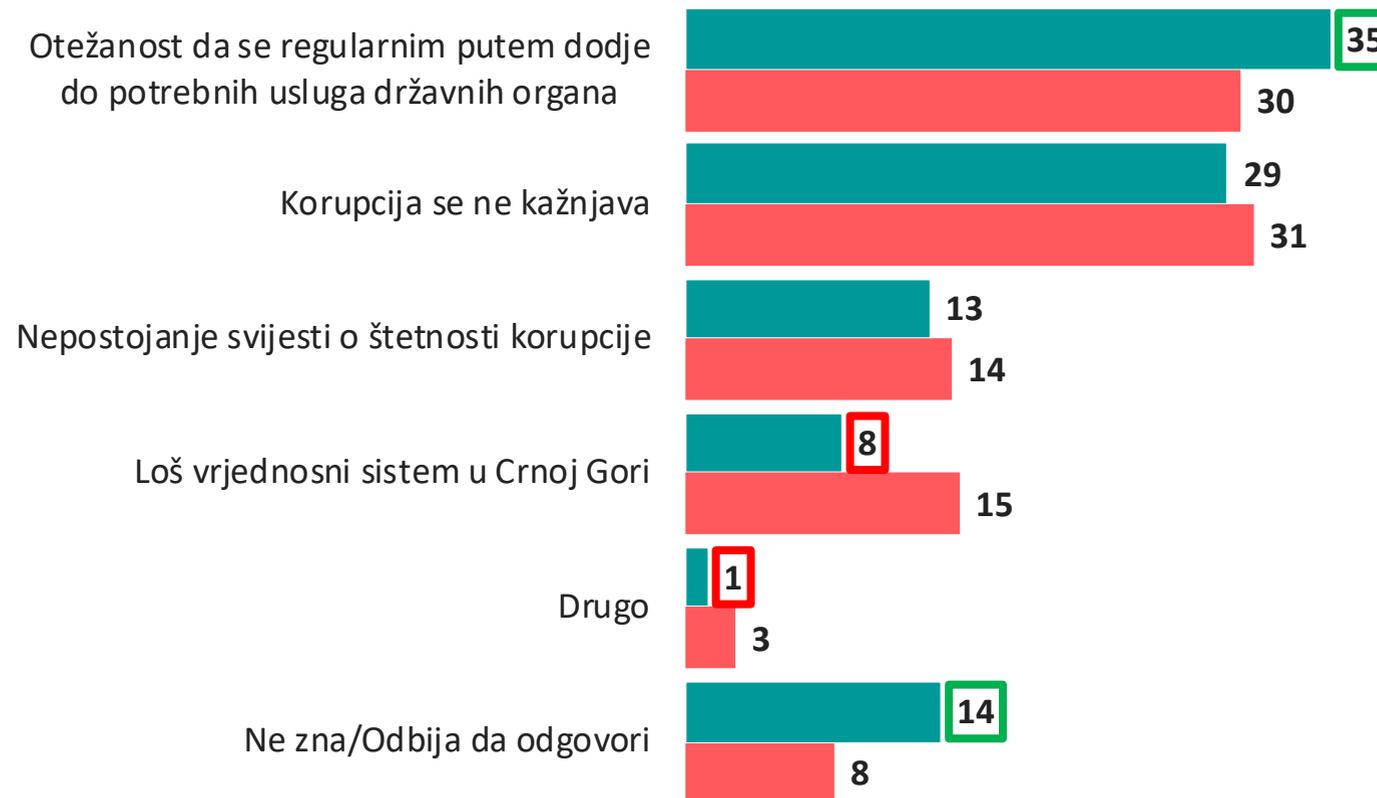
Prema mišljenju građana/ki, glavni razlozi primanja mita su izostanak kazni i niske plate. Skoro trećina građana/ki izostanak kazni uzima i za glavni razlog davanja mita, a uz to, 35% građana (što je značajno više nego 2017. godine) smatra da je razlog i otežano ostvarivanje usluga regularnim putem.

## Primanje mita



■ 2020 ■ 2017

## Davanje mita



Šta mislite, u Vašem mjestu, koji je glavni razlog za PRIMANJE/DAVANJE mita?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

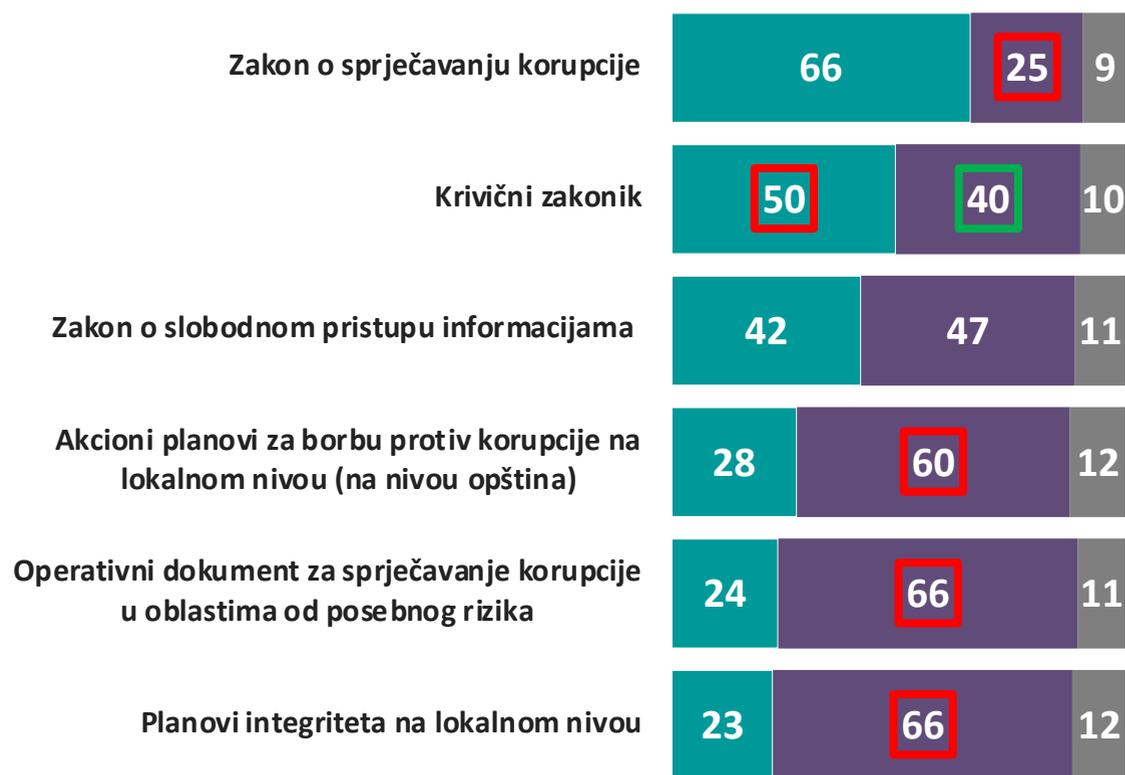
□ Stastistički značajno manje u odnosu na 2017.  
 □ Stastistički značajno više u odnosu na 2017.

# Prepoznatljivost dokumenata

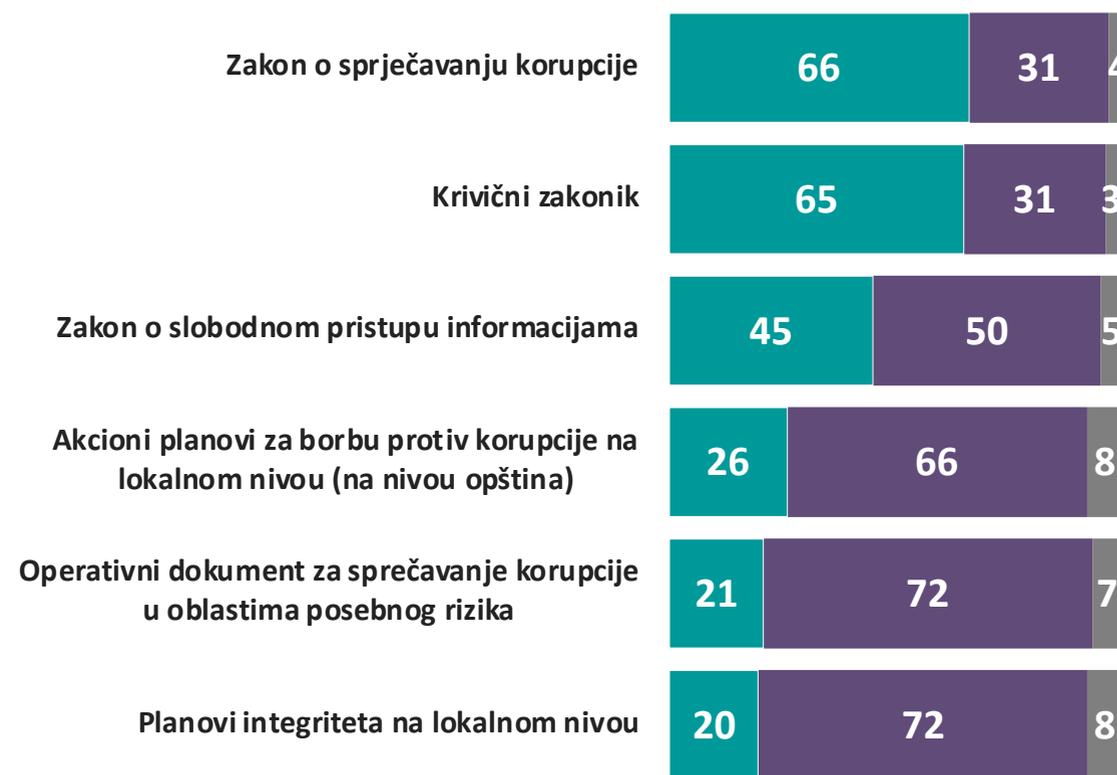
Od dokumenata vezanih za borbu protiv korupcije, javnost Crne Gore je u najvećoj mjeri upoznata sa Zakonom o sprječavanju korupcije. Potom, polovina građana/ki navodi da je čula za Krivični zakonik, što je značajno manje u odnosu na prethodni talas, a nešto manje od polovine za Zakon o slobodnom pristupu informacijama.

■ Da, čuo/la sam
 ■ Ne, nijesam čuo/la
 ■ Odbija da odgovori

## 2020



## 2017



Da li ste čuli za sljedeća dokumenta vezana za borbu protiv korupcije u Crnoj Gori?

Baza: Ukupna ciljna populacija

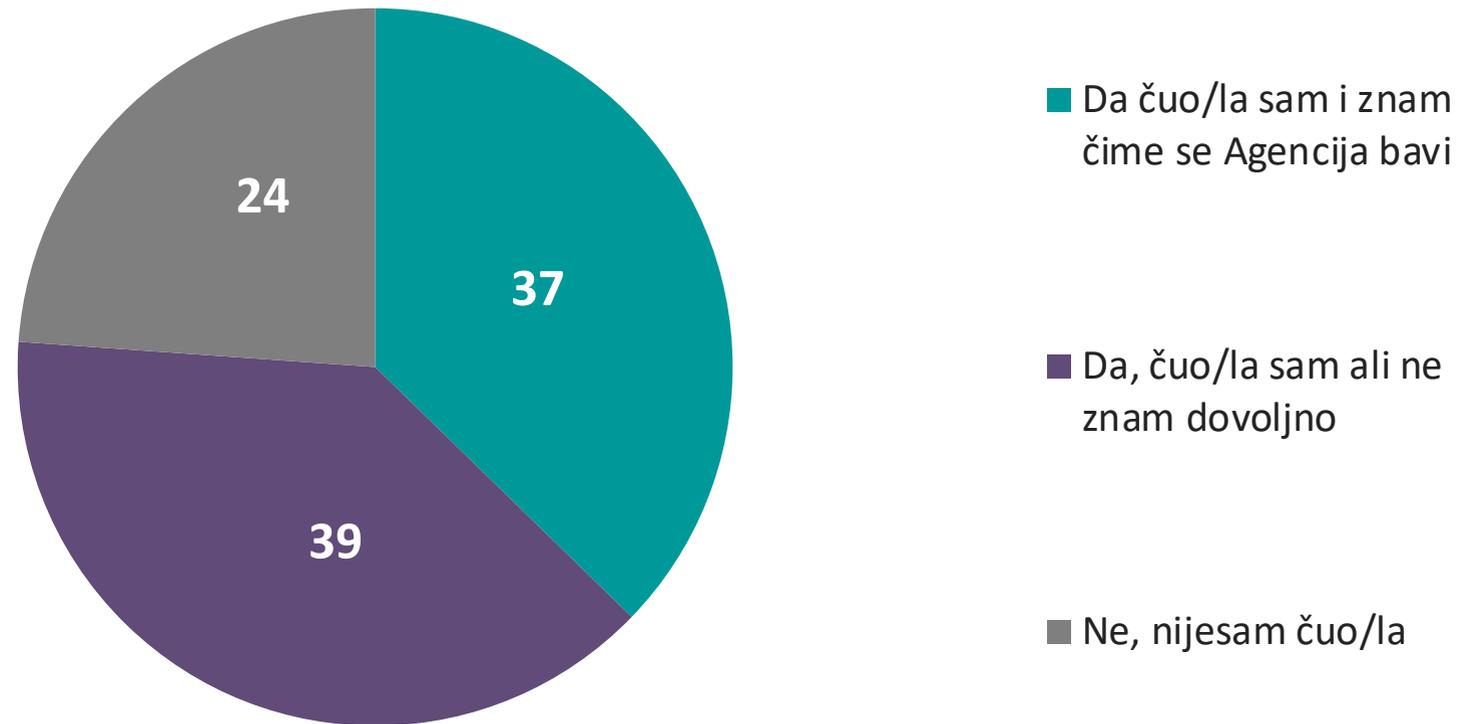
Podaci su u %

  Statistički značajno manje u odnosu na 2017.

  Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Prepoznatljivost Agencije za sprječavanje korupcije

Tri četvrtine građana/ki je čulo za Agenciju za sprječavanje korupcije (ASK). Ipak, gotovo polovina njih navodi da ne zna dovoljno čime se ASK bavi.



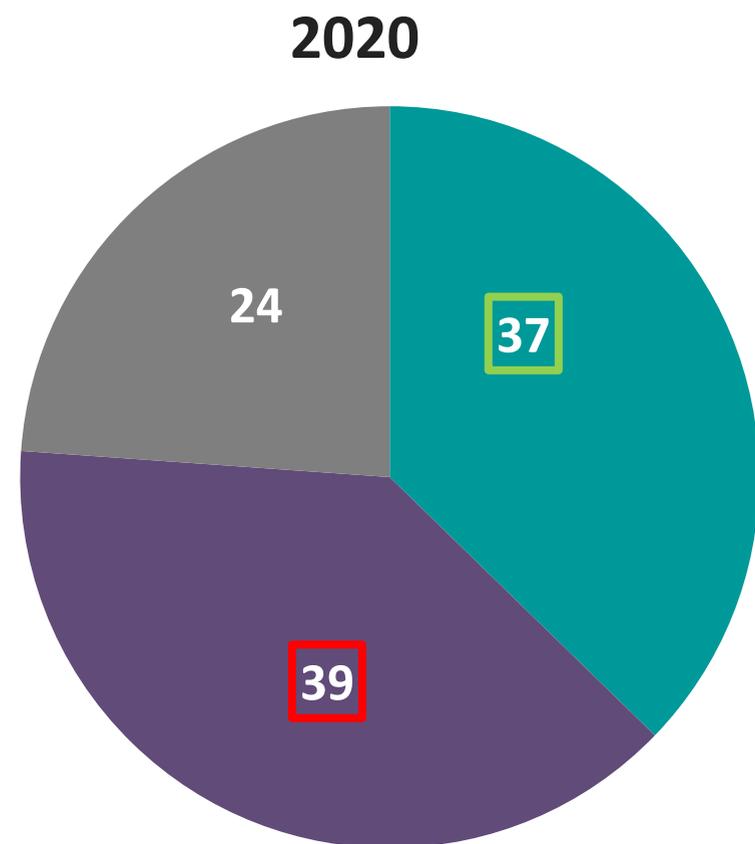
Da li ste čuli za Agenciju za sprječavanje korupcije?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Prepoznatljivost Agencije za sprječavanje korupcije

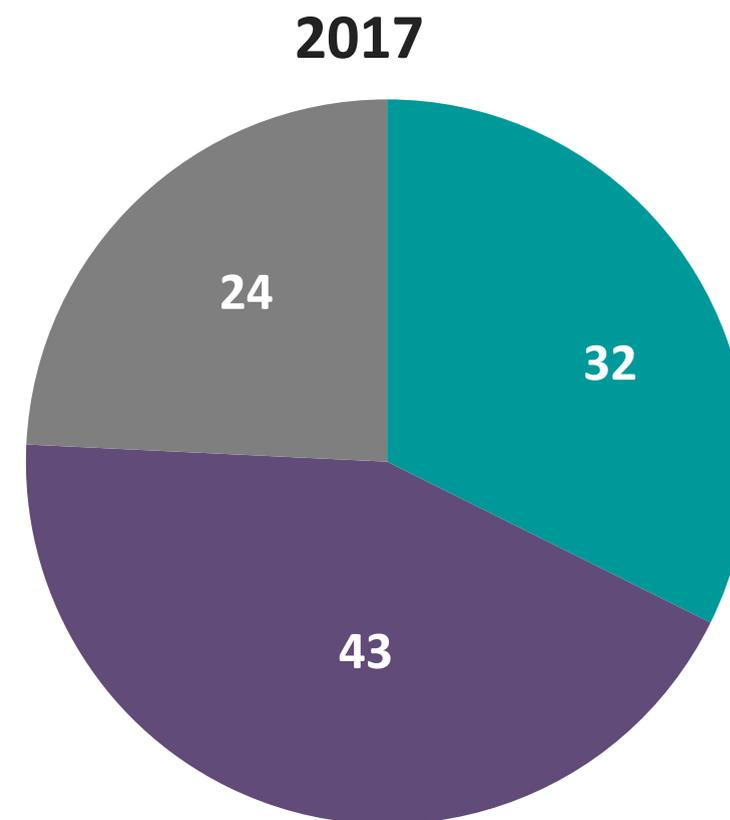
Za razliku od ranije, uočljiv je veći stepen upoznatosti građana/ki sa poslovima kojima se ASK bavi.



■ Da čuo/la sam i znam čime se Agencija bavi

■ Da, čuo/la sam ali ne znam dovoljno

■ Ne, nijesam čuo/la



Da li ste čuli za Agenciju za sprječavanje korupcije?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

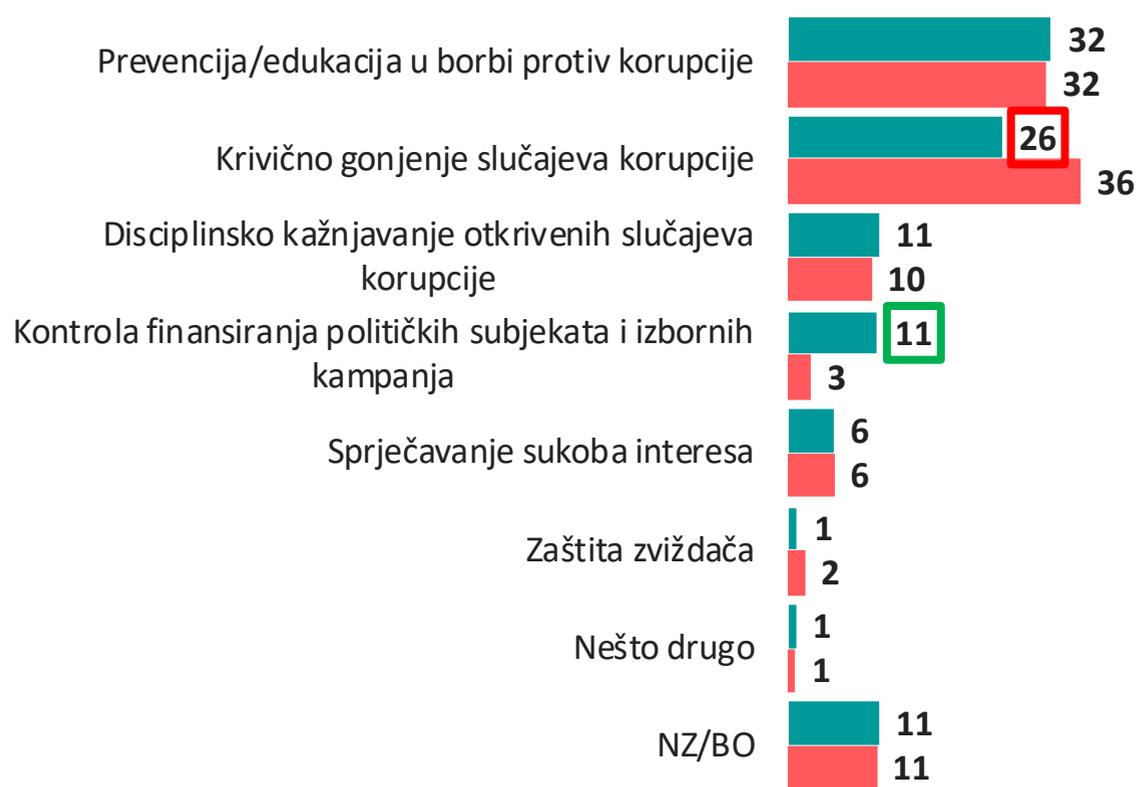
□ Statistički značajno manje u odnosu na 2017.

□ Statistički značajno više u odnosu na 2017.

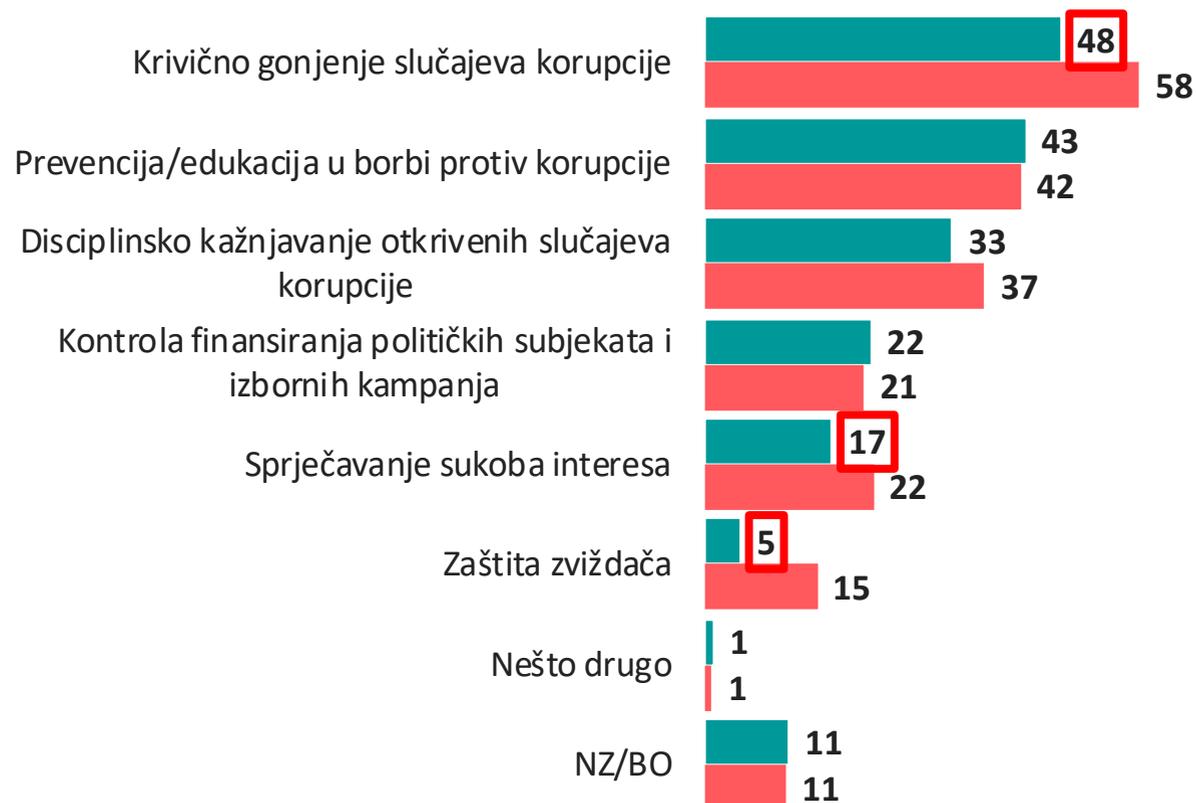
# Aktivnosti Agencije za sprječavanje korupcije

Uzimajući sve odgovore u obzir, blizu polovine građana/ki Crne Gore navodi krivično gonjenje slučajeva korupcije kao aktivnost ASK-a, mada u značajno manjem procentu u odnosu na 2017. Uz to, kao aktivnosti se često spominju i prevencija i edukacija u borbi protiv korupcije kao i disciplinsko kažnjavanje otkrivenih slučajeva korupcije.

Prvi odgovor



2020 2017



Svi navedeni

Koje su aktivnosti Agencije za sprječavanje korupcije?

Podaci su u %

Baza: Oni koji su čuli za Agenciju

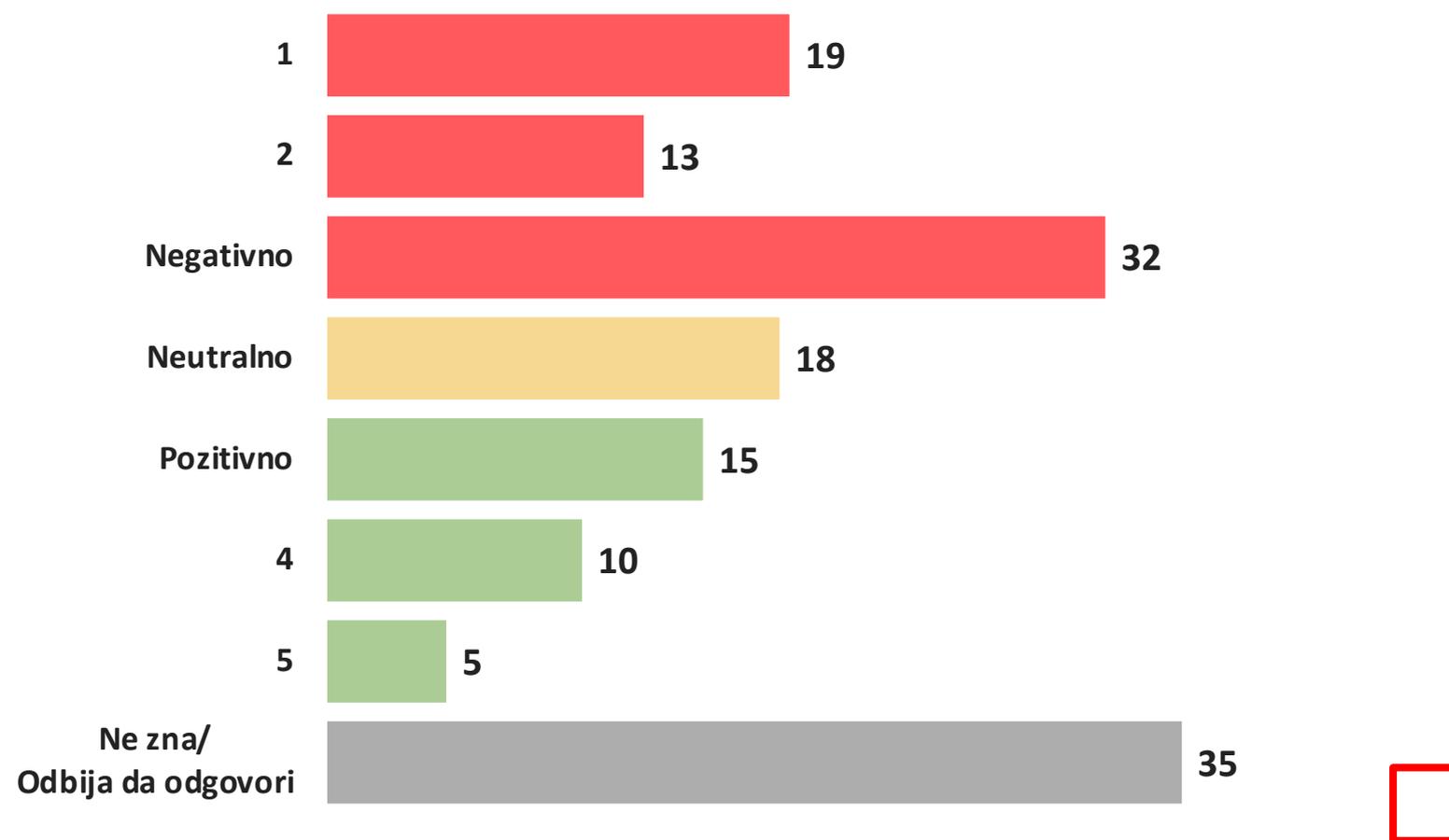
(2020: 76% od ukupne ciljane populacije, 2017: 76% od ukupne ciljane populacije)

Statistički značajno manje u odnosu na 2017.

Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Ocjena rada Agencije za sprječavanje korupcije

Trećina građana/ki negativno ocjenjuje rad ASK-a, svega 15% pozitivno, a svoju procjenu nije dalo više od trećine građana/ki.



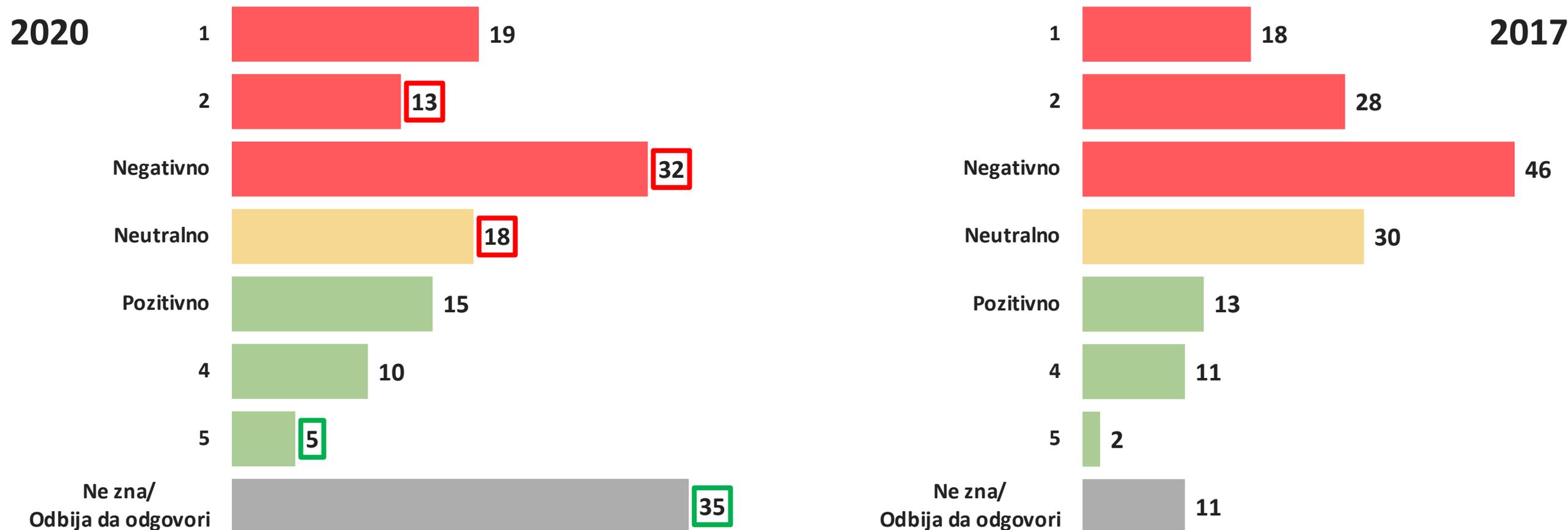
Kako biste ocijenili rad Agencije za sprječavanje korupcije ocjenama kao u školi od 1 do 5?

Baza: Oni koji su čuli za Agenciju (76% od ukupne ciljne populacije)

Podaci su u %

# Ocjena rada Agencije za sprječavanje korupcije

U odnosu na 2017. godinu, značajno se smanjio broj građana/ki koji negativno procjenjuje rad ASK-a, kao i broj onih koji zauzimaju neutralan stav. Međutim, povećao se procenat neizjašnjenih.

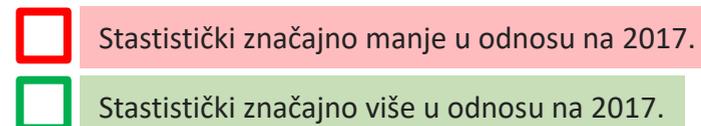


Kako biste ocijenili rad Agencije za sprječavanje korupcije ocjenama kao u školi od 1 do 5?

Baza: Oni koji su čuli za Agenciju

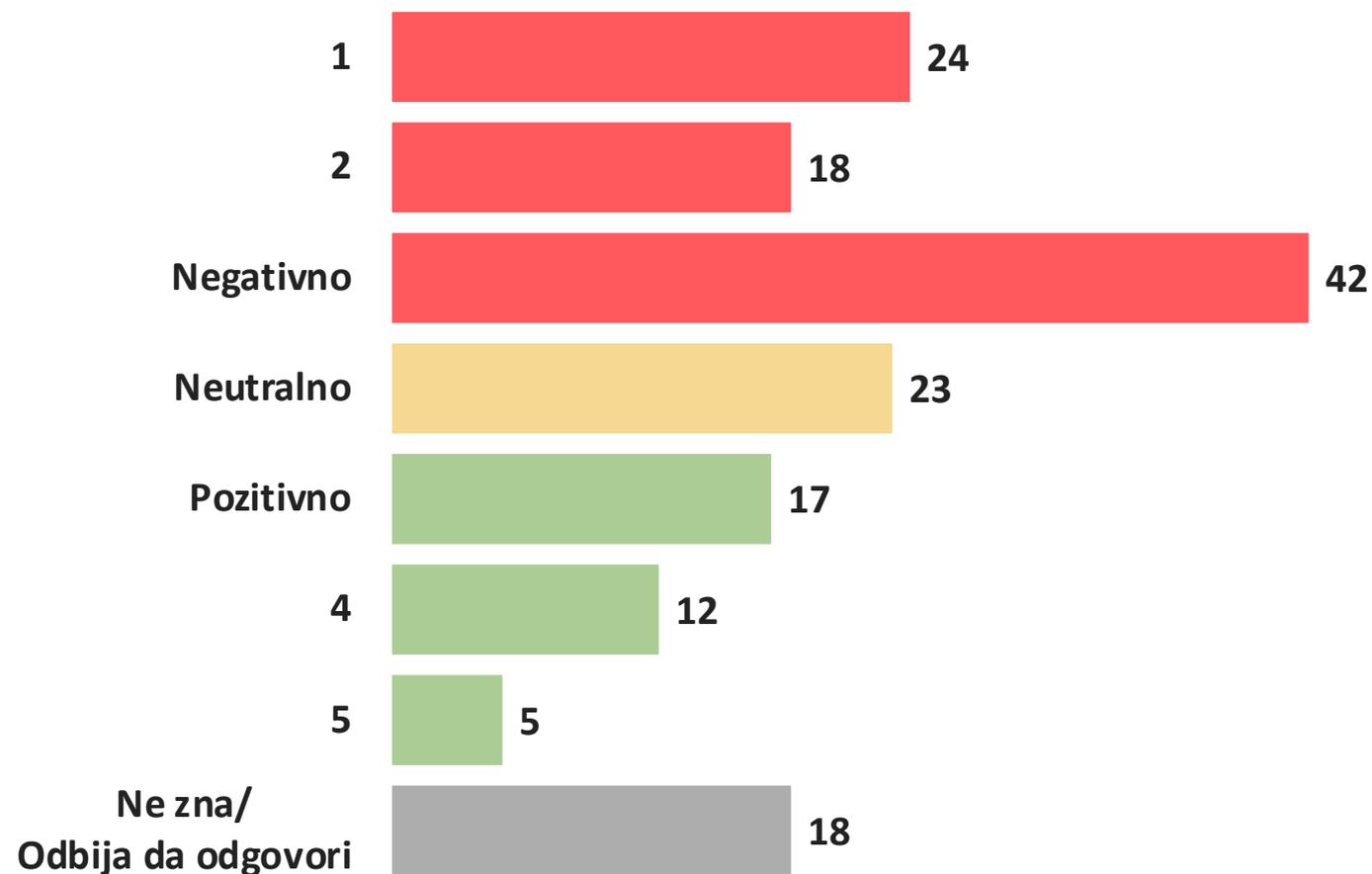
(2020: 76% od ukupne ciljane populacije, 2017: 76% od ukupne ciljane populacije)

Podaci su u %



# Ocjena rada Specijalnog državnog tužilaštva u borbi protiv korupcije

Preko dvije petine građana/ki negativno ocjenjuje rad Specijalnog državnog tužilaštva u borbi protiv korupcije, posebno građani sa sjevera, dok je neutralnu ocjenu dalo blizu 1/4 građana.



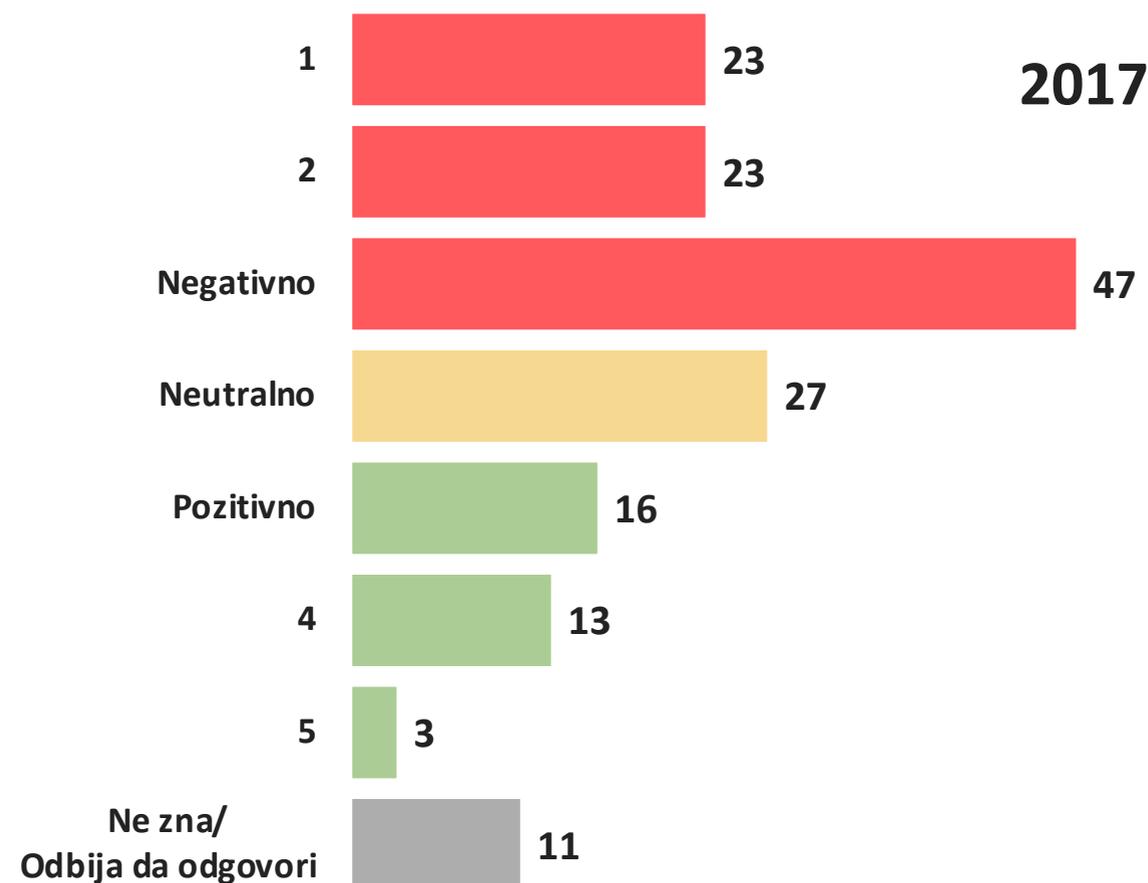
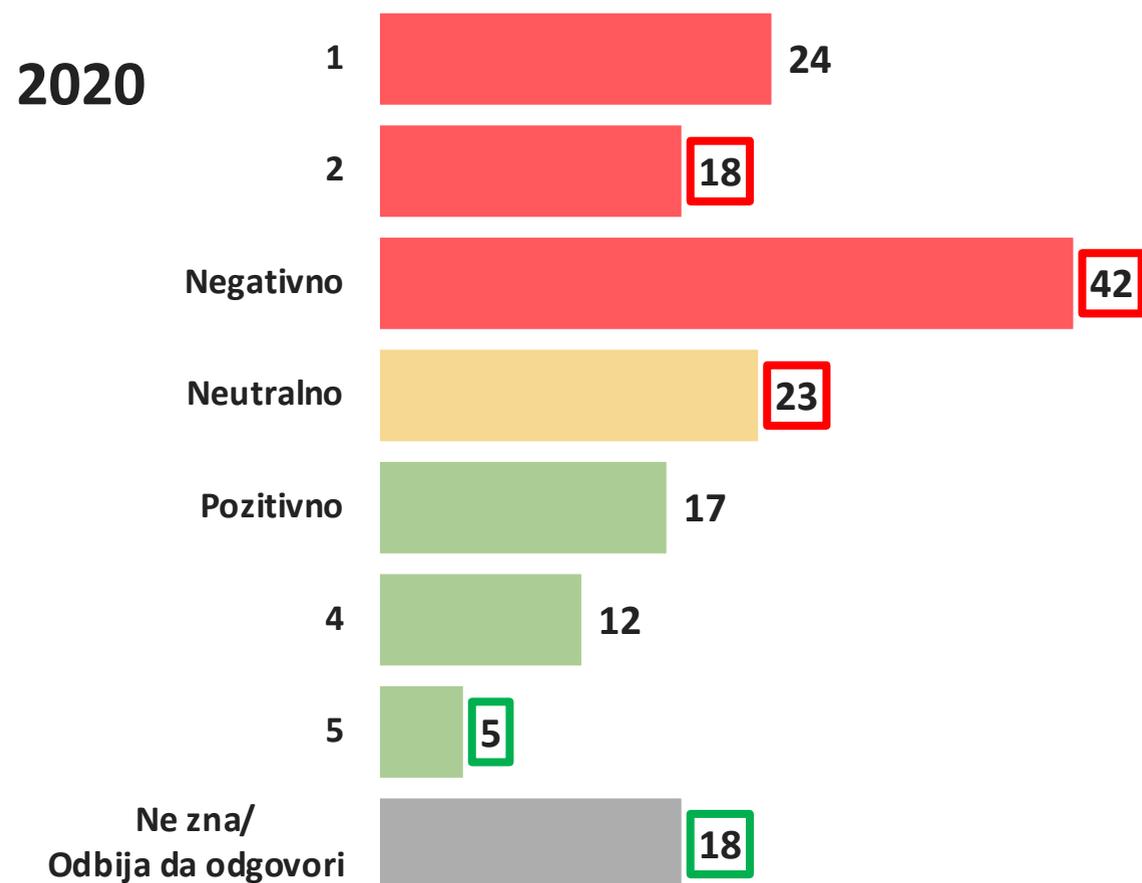
*Kako biste ocijenili rad Specijalnog državnog tužilaštva u borbi protiv korupcije ocjenama kao u školi od 1 do 5?*

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Ocjena rada Specijalnog državnog tužilaštva u borbi protiv korupcije

U poređenju sa 2017.godinom, registrovan je pad broja građana/ki koji daju negativnu i neutralnu ocjenu radu Specijalnog državnog tužilaštva u borbi protiv korupcije, ali se sa druge strane, uočava rast neopredijeljenih.



Kako biste ocijenili rad Specijalnog državnog tužilaštva u borbi protiv korupcije ocjenama kao u školi od 1 do 5?

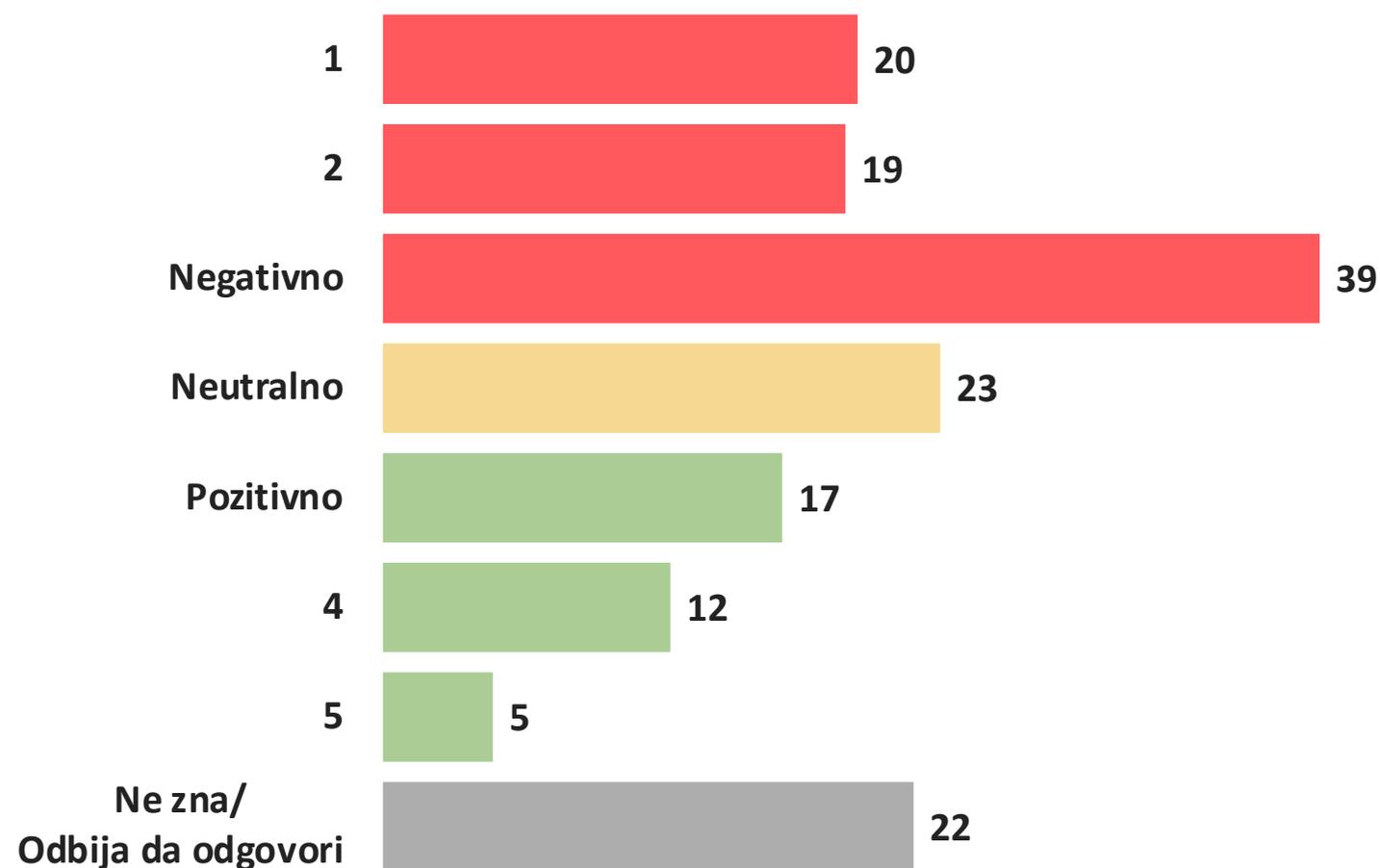
Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

- Stastistički značajno manje u odnosu na 2017.
- Stastistički značajno više u odnosu na 2017.

# Ocjena rada Državne revizorske institucije u borbi protiv korupcije

Oko 2/5 građana negativno ocjenjuje rad Državne revizorske institucije u borbi protiv korupcije, dok je skoro 1/4 građana neutralno ocijenila njen rad.



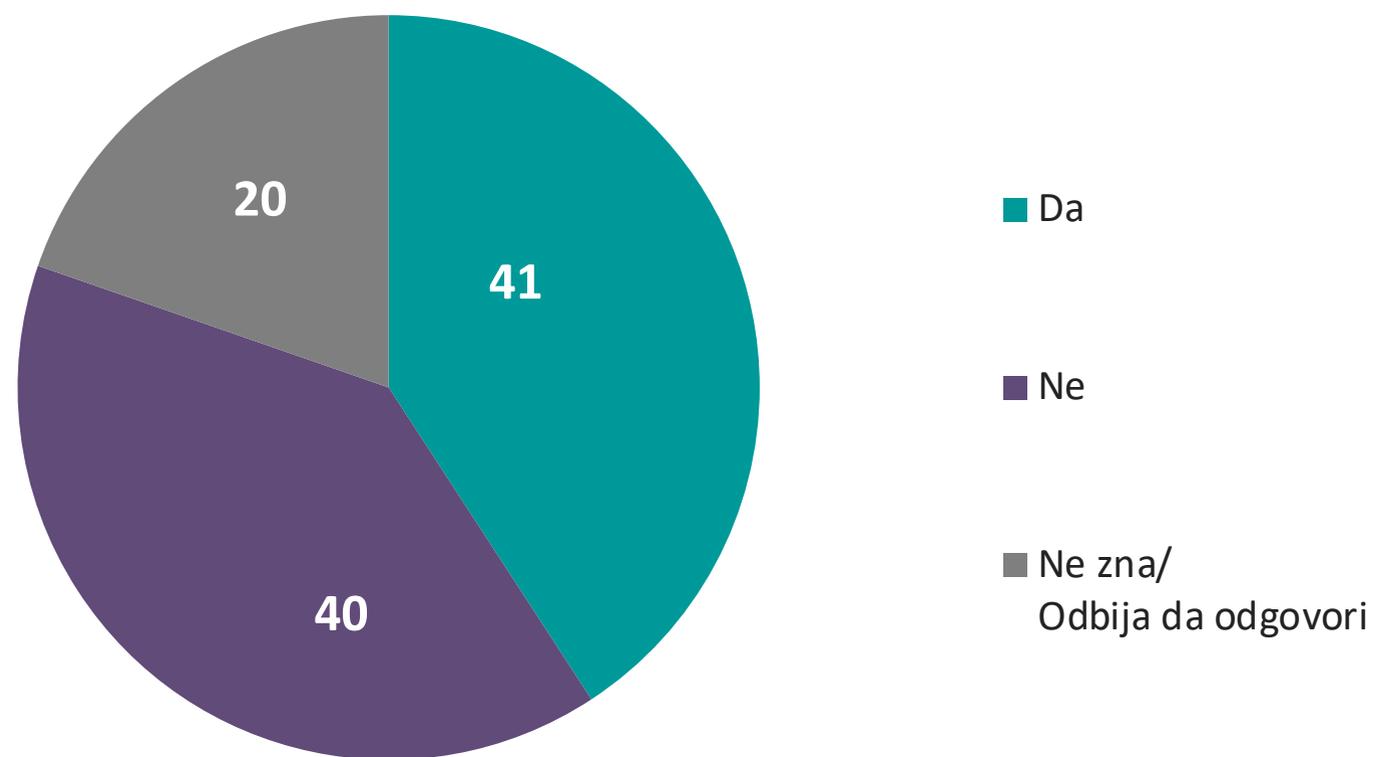
Kako biste ocijenili rad Državne revizorske institucije u borbi protiv korupcije ocjenama kao u školi od 1 do 5?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Prijavljivanje korupcije

Građani/ke su podijeljenog mišljenja o tome da li bi prijavili slučaj korupcije ili ne.



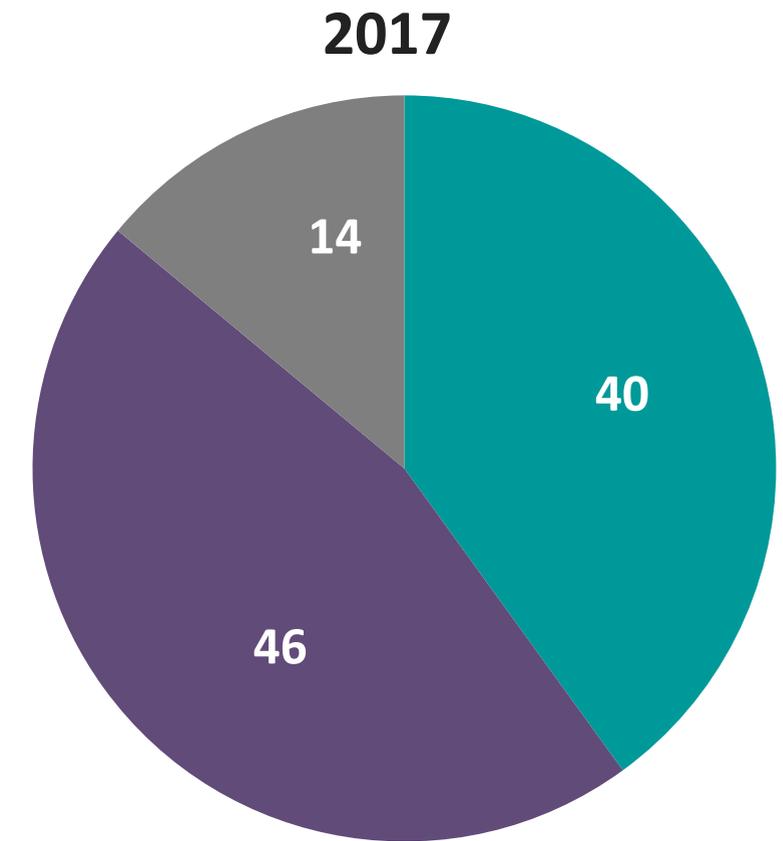
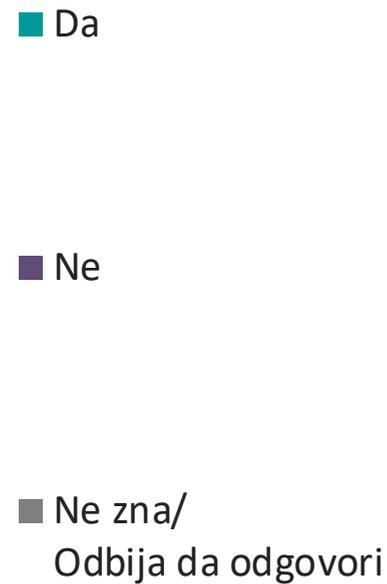
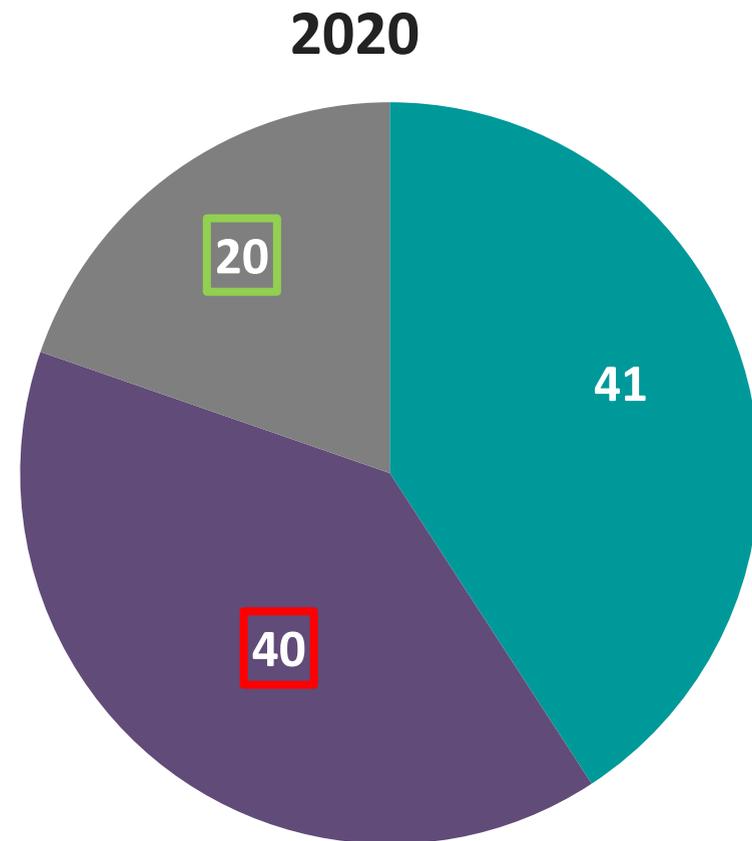
*Sve u svemu, da li biste prijavili slučaj korupcije?*

*Baza: Ukupna ciljna populacija*

*Podaci su u %*

# Prijavljivanje korupcije

U odnosu na 2017.godinu, zabilježen je značajan pad broja građana/ki koji navode da ne bi prijavili slučaj korupcije.



Sve u svemu, da li biste prijavili slučaj korupcije?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

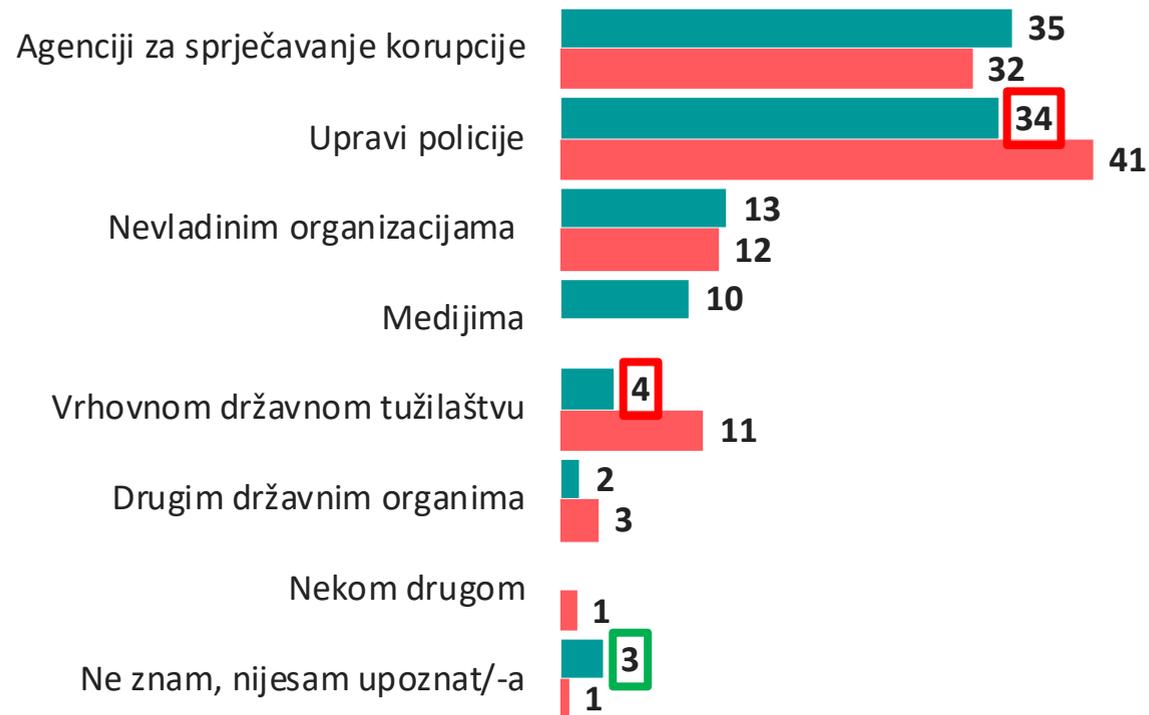
  Statistički značajno manje u odnosu na 2017.

  Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Institucije kojima bi prijavili slučaj korupcije

Agencija za sprječavanje korupcije i Uprava policije su najčešće navođene institucije kojima bi građani/ke prvo prijavili slučaj korupcije. Ipak, Uprava policije je značajno manje navođena kao prvi izbor, u poređenju sa 2017.godinom. Kada se uzmu u obzir ostali odgovori, najučestalije se navodi Uprava policije, potom mediji i Agencija za sprječavanje korupcije.

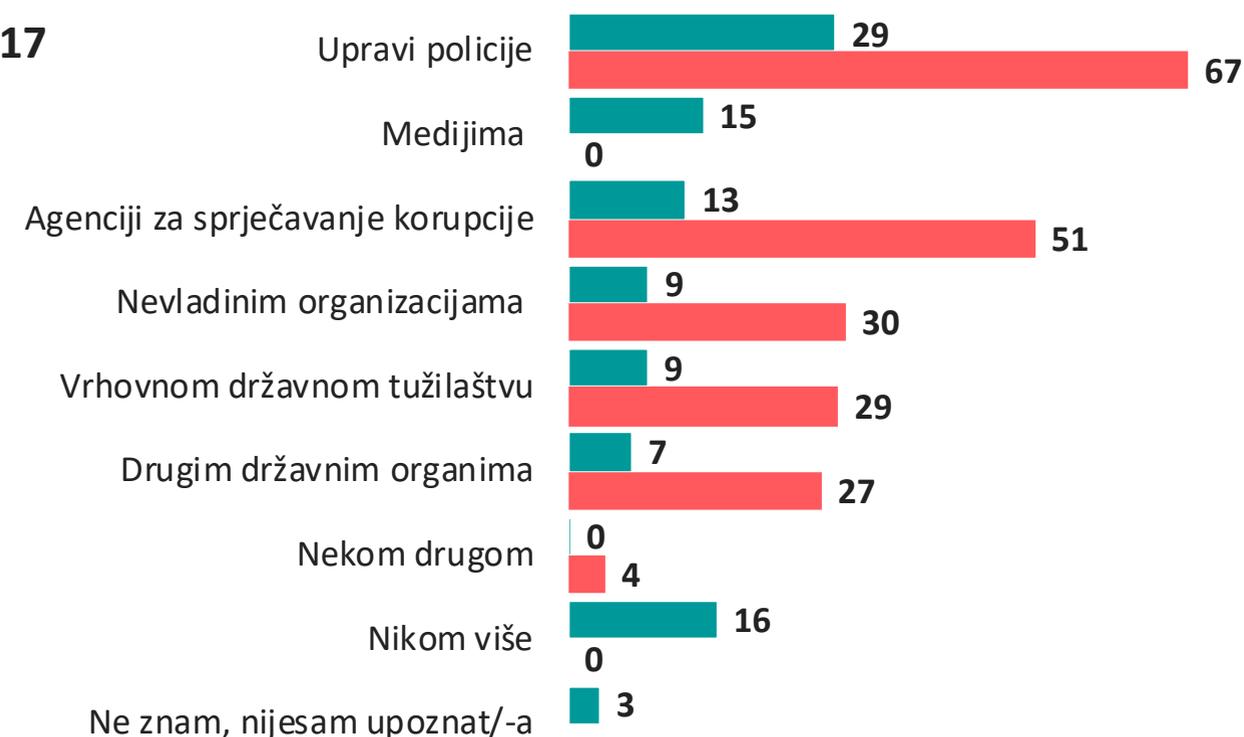
## Prvi odgovor



■ 2020

■ 2017

## Ostali odgovori

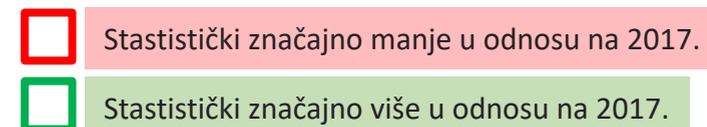


Kojoj instituciji biste prvo prijavili slučaj korupcije/A kome još?

Podaci su u %

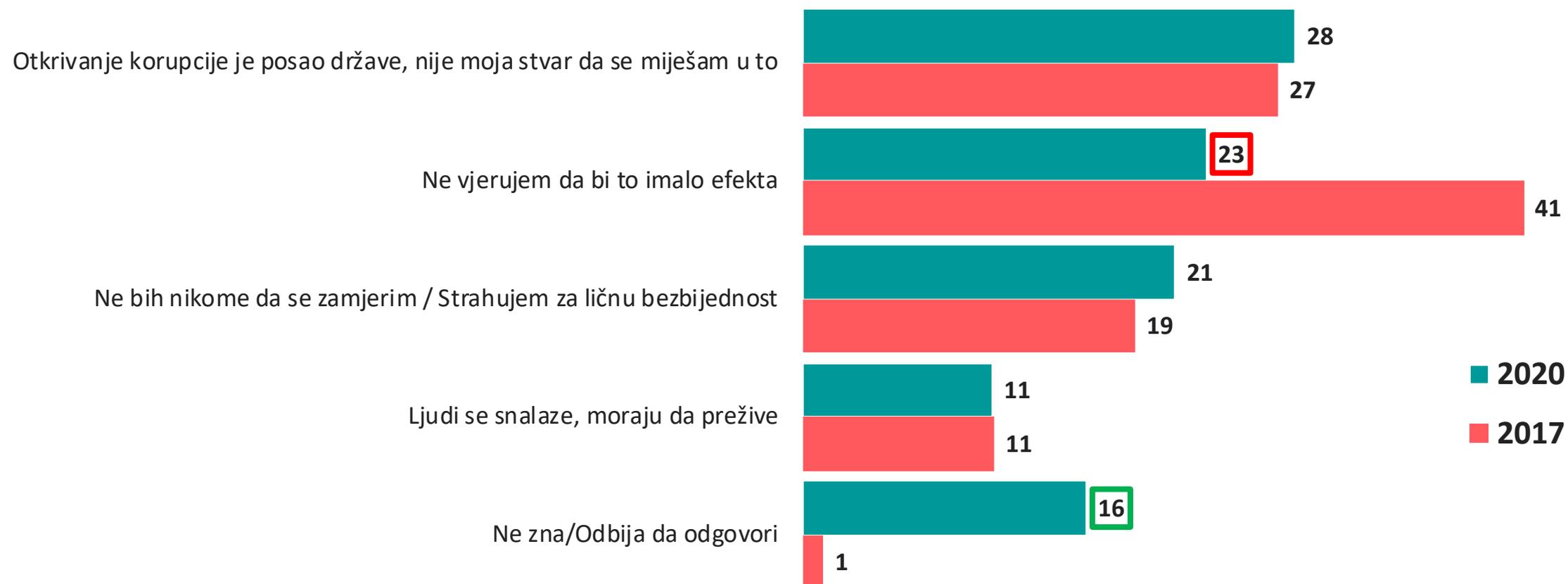
Baza: Oni koji bi prijavili slučaj korupcije

(2020: 41% od ukupne ciljane populacije, 2017: 40% od ukupne ciljane populacije)



# Razlozi zbog kojih ne bi prijavili slučaj korupcije

Građani/ke koji ne bi prijavili slučaj korupcije kao razlog prevashodno navode da je posao države da otkriva korupciju kao i da ne vjeruju da bi prijava dovela do bilo kakvog efekta. Nedostatak vjere u efekat prijave slučaja korupcije je značajno manje izražen u poređenju sa 2017.godinom



Zbog čega Vi lično ne biste prijavili slučaj korupcije?

Podaci su u %

Baza: Oni koji ne bi prijavili slučaj korupcije

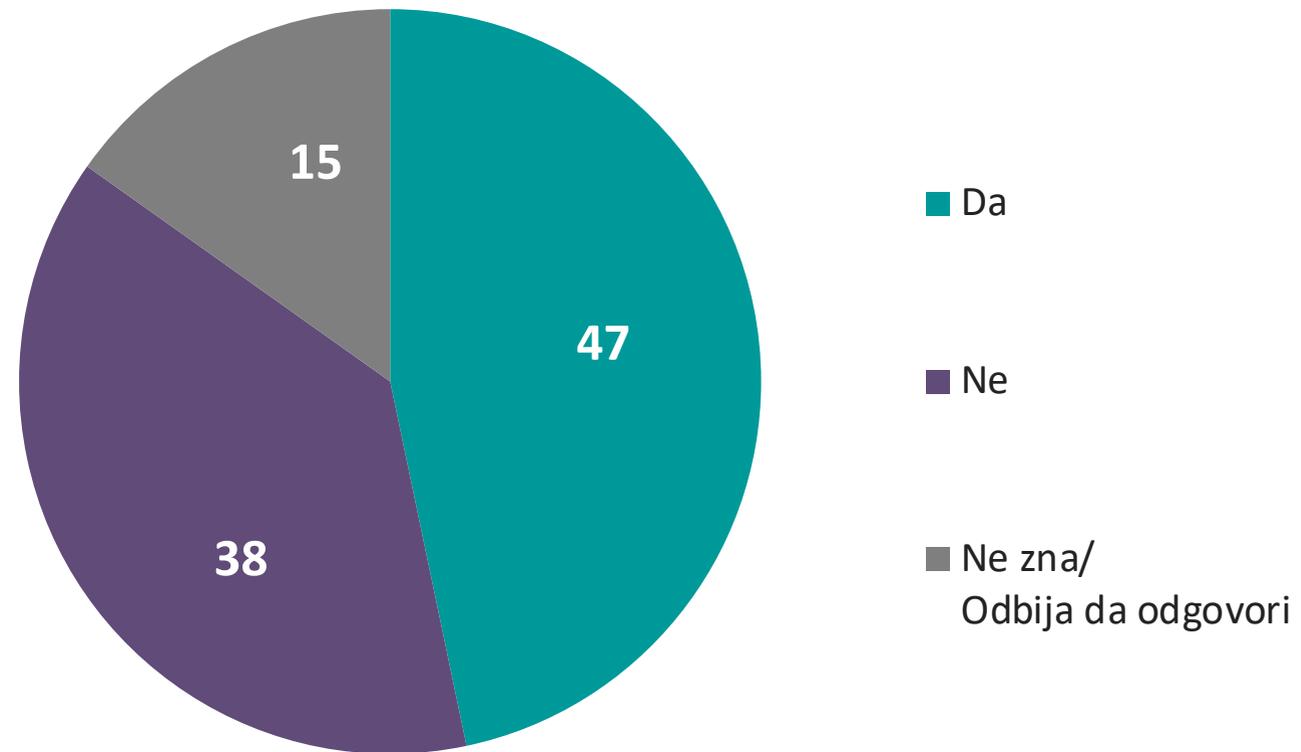
(2020: 59% od ukupne ciljane populacije, 2017: 60% od ukupne ciljane populacije)

Statistički značajno manje u odnosu na 2017.

Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Anonimno prijavljivanje korupcije

U slučaju mogućnosti anonimnog prijavljivanja korupcije, skoro polovina građana/ki navodi da bi informisala nadležne.



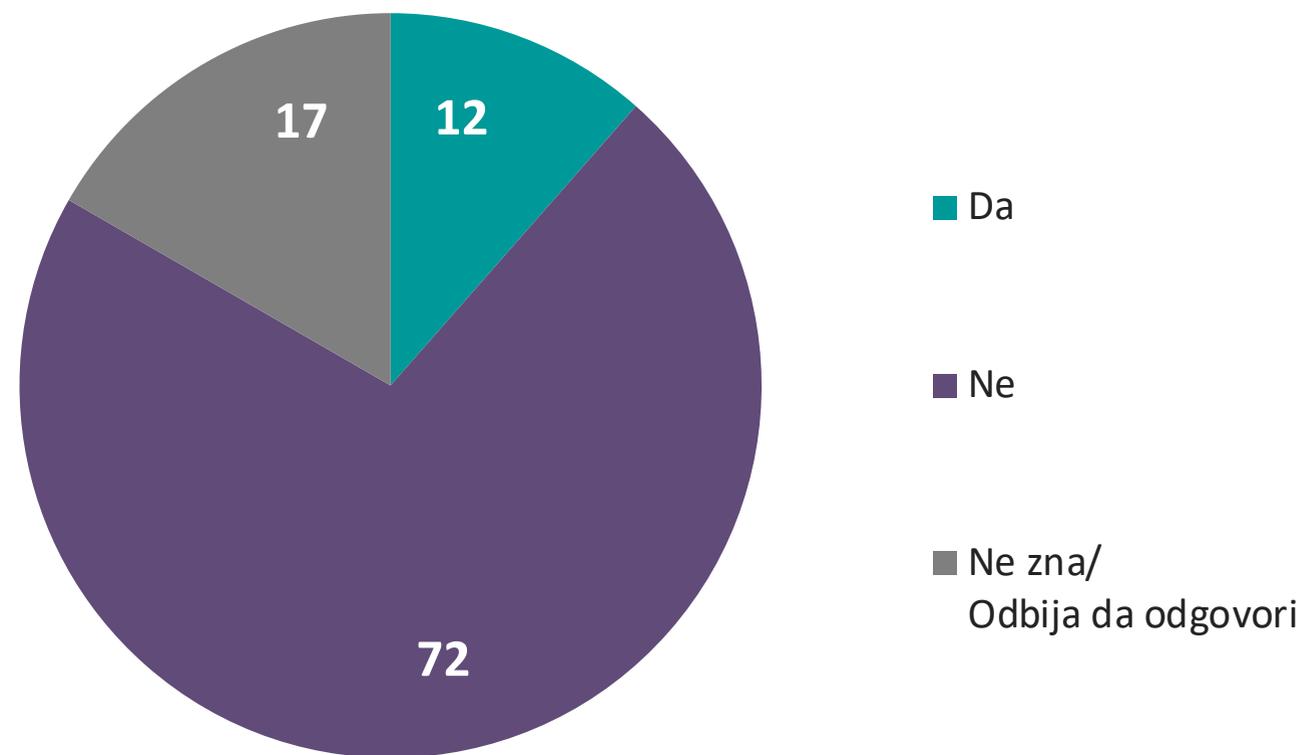
*A, ukoliko biste mogli anonimno da prijavite slučaj korupcije, tj. ako prilikom prijave ne biste morali da ostavljate nikakve lične podatke, da li biste tada prijavili slučaj korupcije?*

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Poznavanje slučaja korupcije koji je presuđen u korist oštećenog

Većina građana/ki nije čula za prijavljeni slučaj korupcije u mjestu u kojem žive, a koji je presuđen u korist oštećenog.



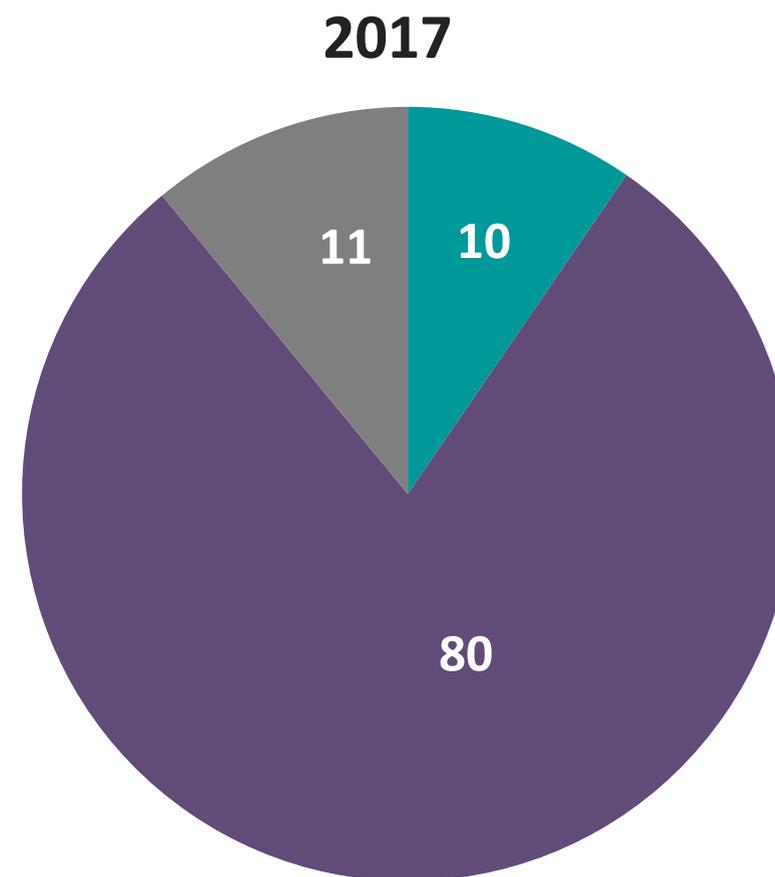
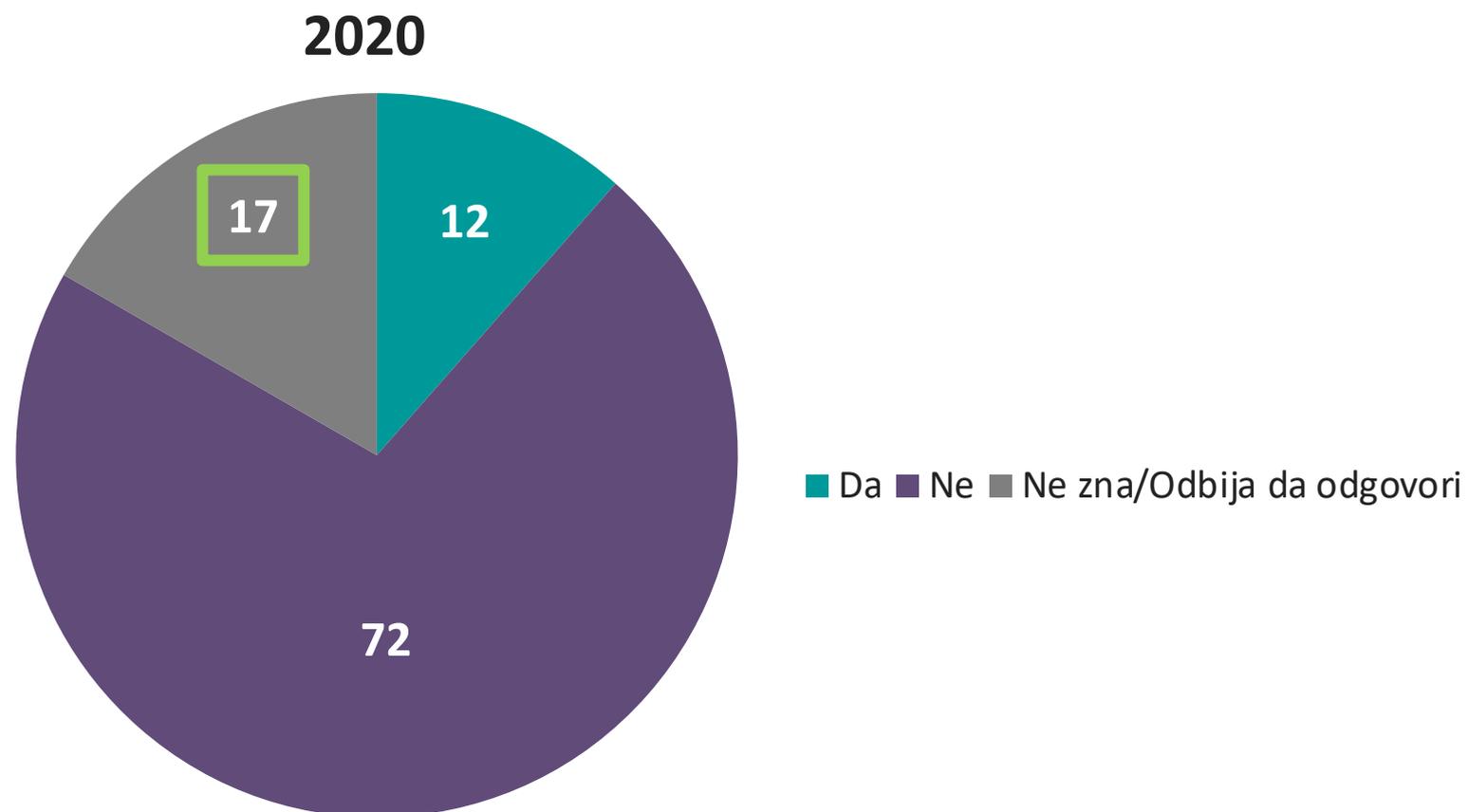
*A da li znate za neki slučaj korupcije u mjestu u kojem živite koji je prijavljen i koji je presuđen u korist oštećenog?*

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Poznavanje slučaja korupcije koji je presuđen u korist oštećenog

U poređenju sa 2017. godinom, registrovan je pad broja građana/ki koji ne znaju za prijavljeni slučaj korupcije u mjestu u kojem žive, a koji se završio presudom u korist oštećene strane.



A da li znate za neki slučaj korupcije u mjestu u kojem živite koji je prijavljen i koji je presuđen u korist oštećenog?

Baza: Ukupna ciljna populacija

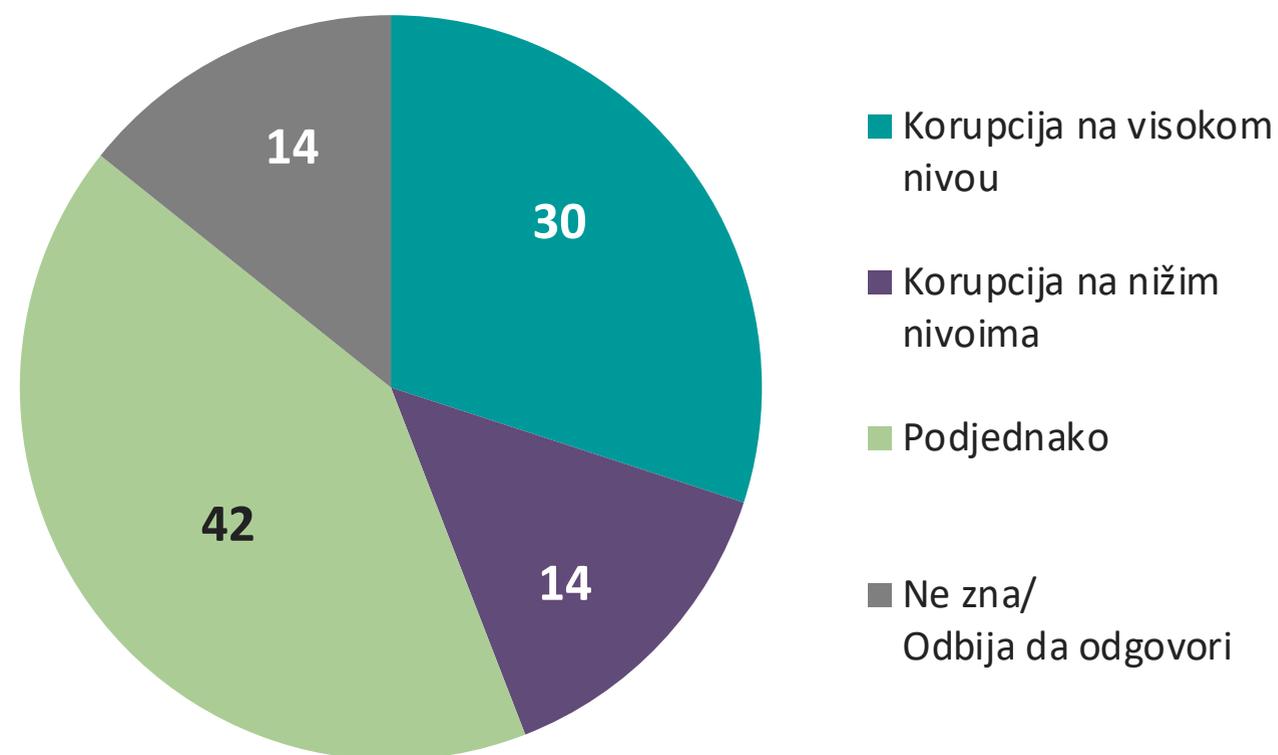
Podaci su u %

□ Stastistički značajno manje u odnosu na 2017.

□ Stastistički značajno više u odnosu na 2017.

# Viši ili niži nivoi korupcije

Preko dvije petine građana/ki smatra da su podjednako problematične korupcije na visokom i na nižim nivoima, dok skoro trećina ističe da veći problem predstavlja korupcija koja se odvija na visokom nivou, u političkom i poslovnom vrhu.



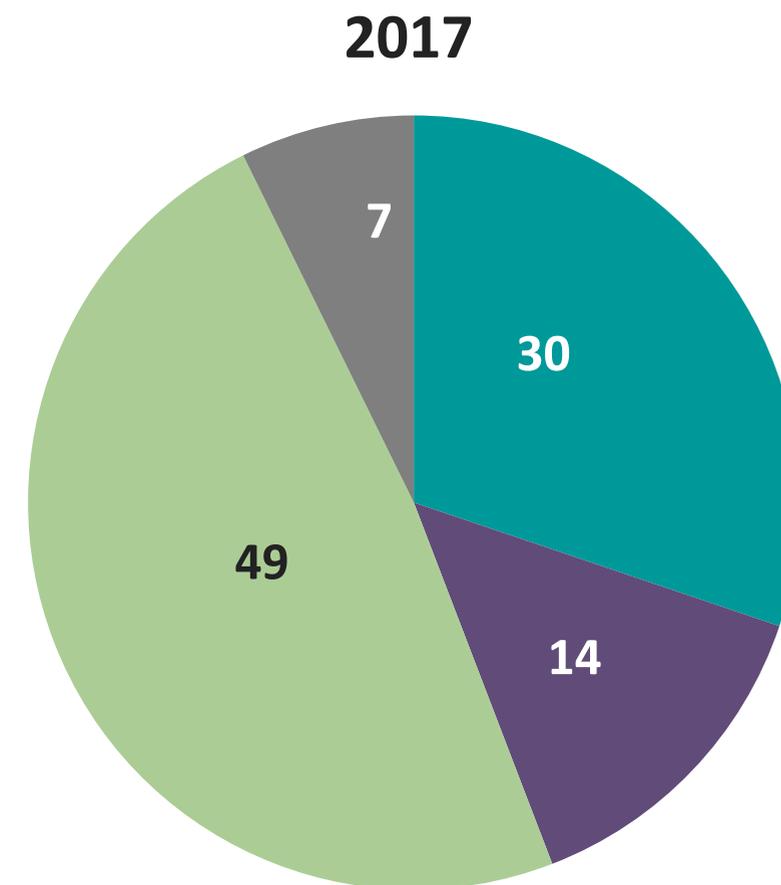
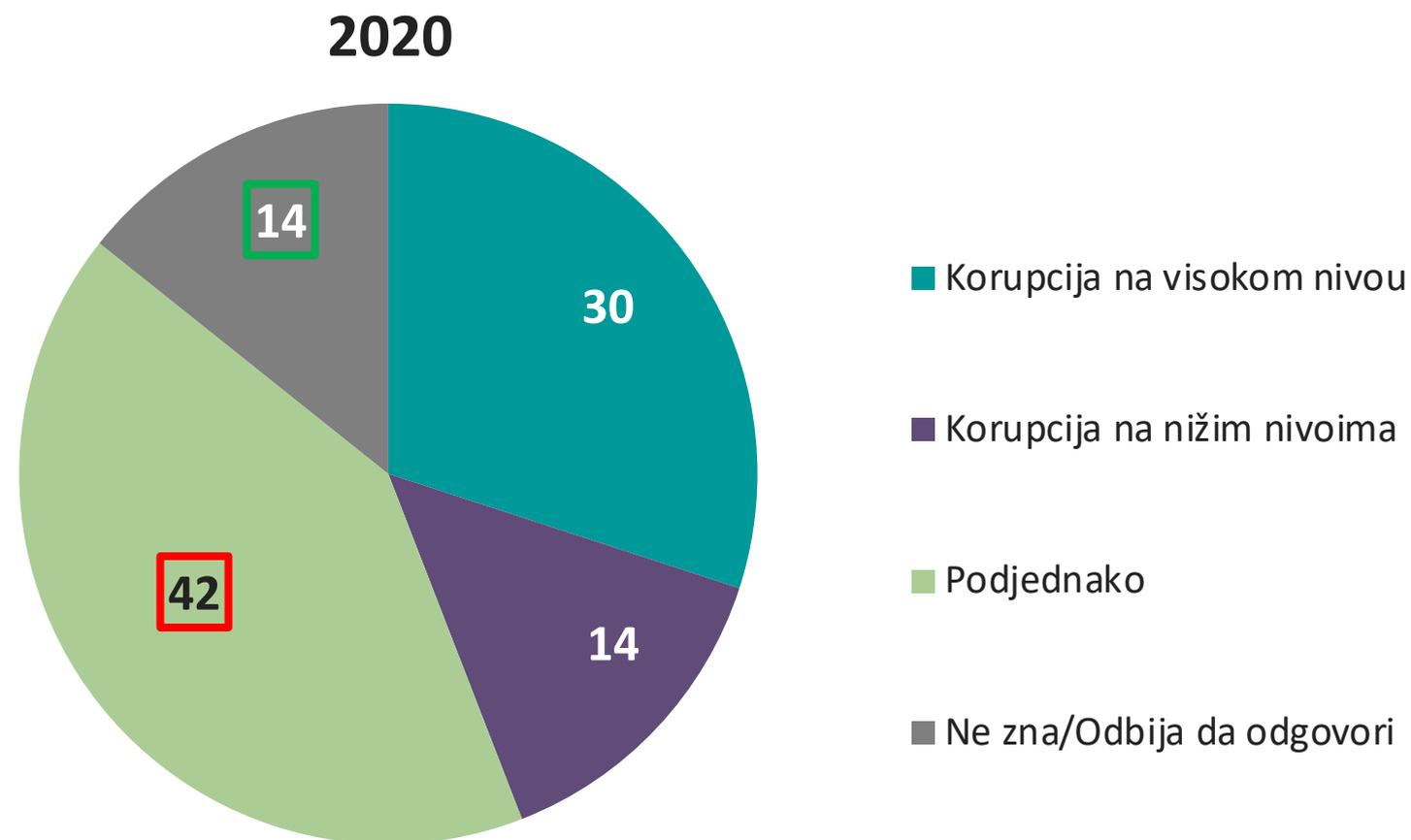
Šta je, po Vašem mišljenju, veći problem u Crnoj Gori – korupcija na visokom nivou, koja se dešava u političkom i poslovnom vrhu ili korupcija na nižim nivoima, koja se odvija u bolnicama, školama, među policajcima i drugim državnim službenicima?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Viši ili niži nivoi korupcije

Značajno manji procenat građana/ki opaža korupciju na visokom i korupciju na nižim nivoima kao podjednako problematične po Crnu Goru.



Šta je, po Vašem mišljenju, veći problem u Crnoj Gori – korupcija na visokom nivou, koja se dešava u političkom i poslovnom vrhu ili korupcija na nižim nivoima, koja se odvija u bolnicama, školama, među policajcima i drugim državnim službenicima?

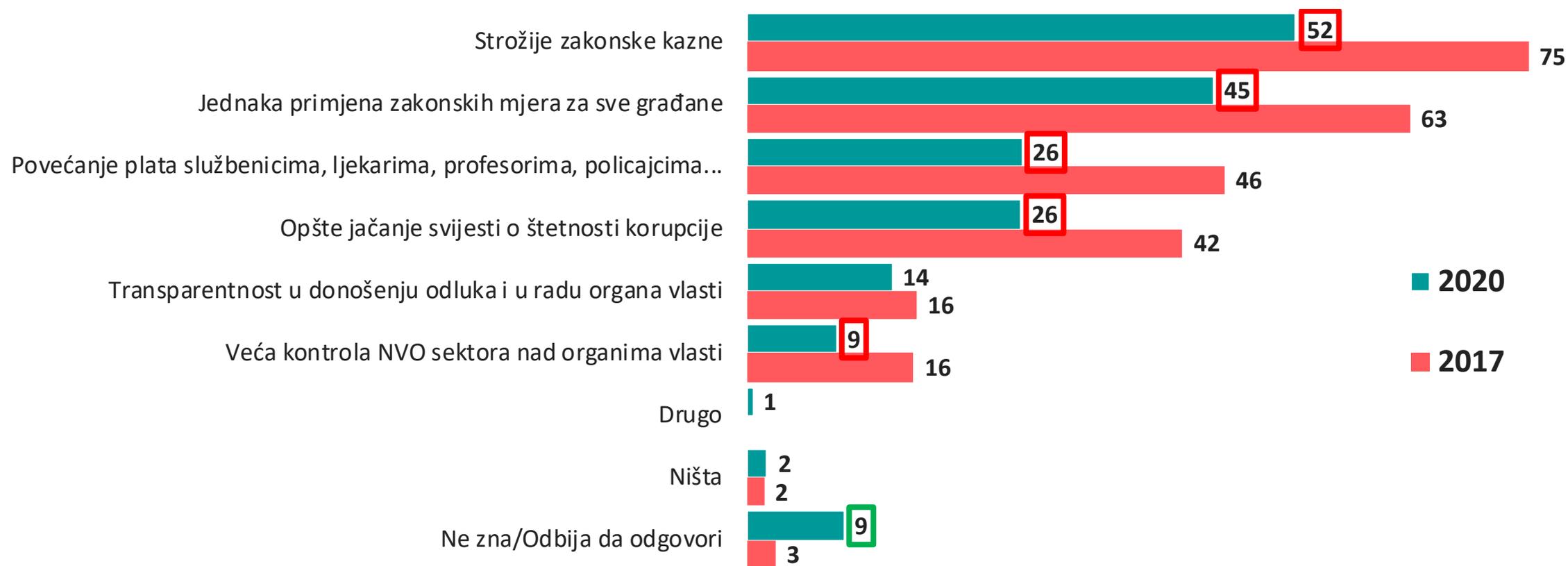
Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

- Statistički značajno manje u odnosu na 2017.
- Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Rješavanje problema korupcije

Građani/ke najčešće navode da bi strože zakonske kazne i jednaka primjena zakonskih mjera za sve bile najuspješnije mjere u rješavanju problema korupcije u mjestu u kojem žive. Sveukupno, u odnosu na 2017. godinu oni su u značajno manjoj mjeri navodili aktivnosti koje bi po njihovom mišljenju bile efikasne u borbi protiv korupcije.



A šta biste rekli, koja od sljedećih aktivnosti bi bila najuspješnija u rješavanju problema korupcije u mjestu u kojem živite? Molim Vas rangirajte tri najefkasnija načina od prvog do trećeg.

Baza: Ukupna ciljna populacija

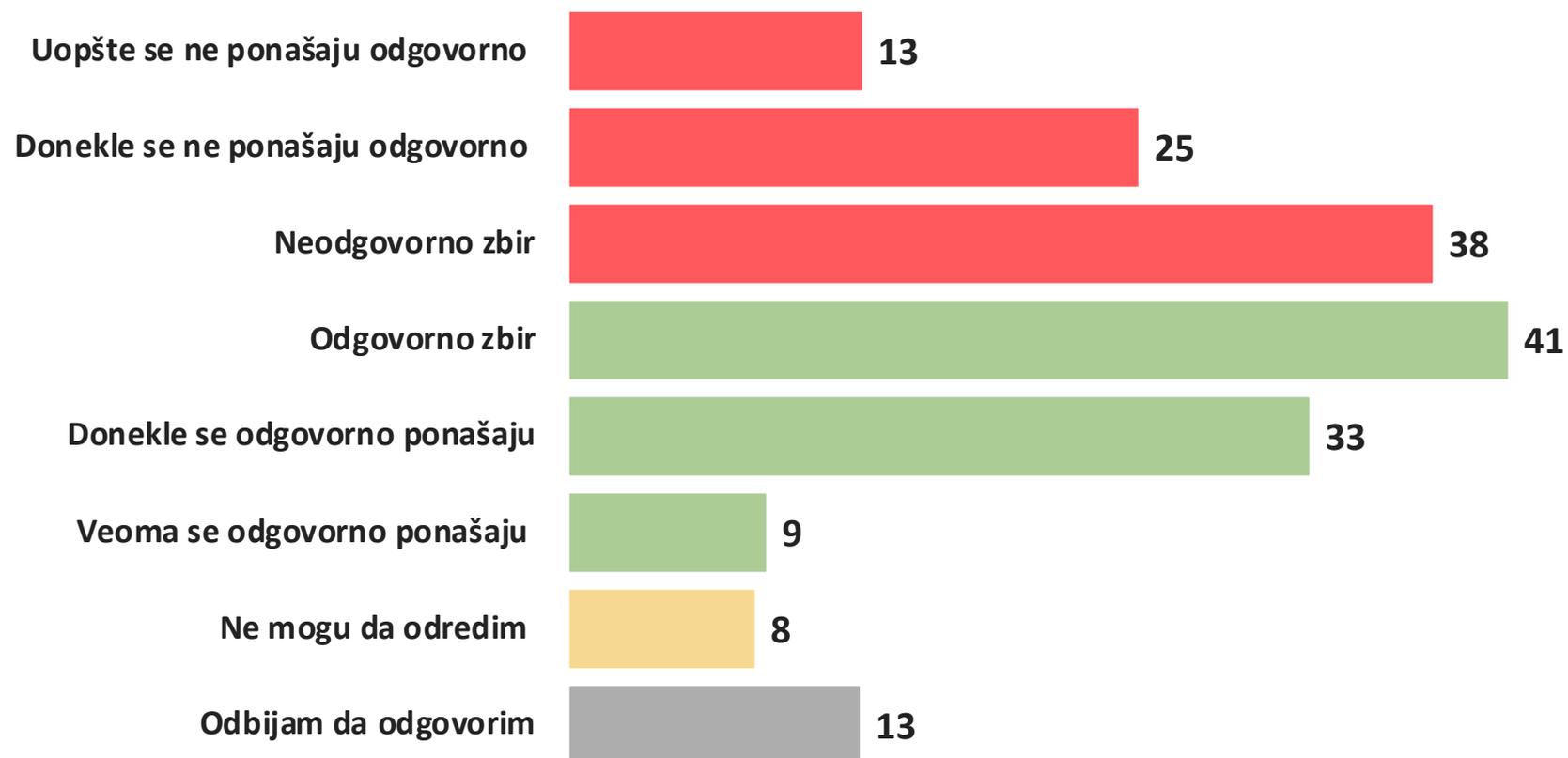
Podaci su u %

Statistički značajno manje u odnosu na 2017.

Statistički značajno više u odnosu na 2017.

# Odgovornost rukovodilaca opštinske administracije

Mišljenje građana/ki o odgovornosti ponašanja rukovodilaca opštinske administracije u opštini u kojoj žive je polarizovano, sa neznatno većim brojem onih koji smatraju da se ponaša odgovorno.



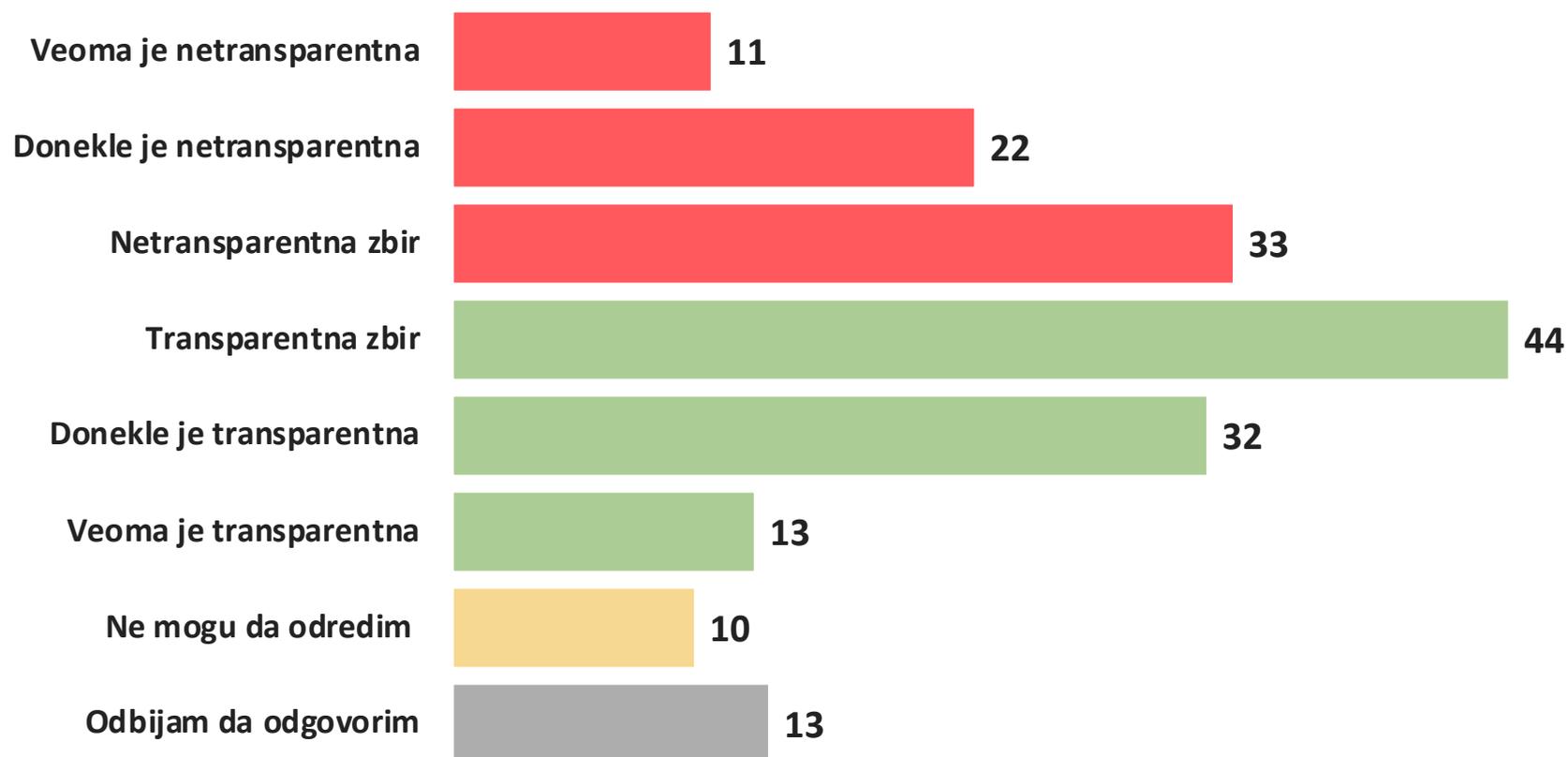
*U kojoj mjeri se rukovodioci opštinske administracije opštine u kojoj živite odgovorno ponašaju prema građanima i javnom interesu?*

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Transparentnost lokalne administracije

Preko dvije petine građana/ki smatra da je lokalna administracija u njihovoj opštini transparentna, dok je trećina suprotnog mišljenja.



*Koliko je lokalna administracija opštine u kojoj živite, po Vašem mišljenju, transparentna? U kojoj mjeri lako možete doći do svih potrebnih podataka putem sajta, kroz obraćanje opštinskim službama itd.*

Baza: Ukupna ciljna populacija

Podaci su u %

# Smjestimo korupciju u muzej

